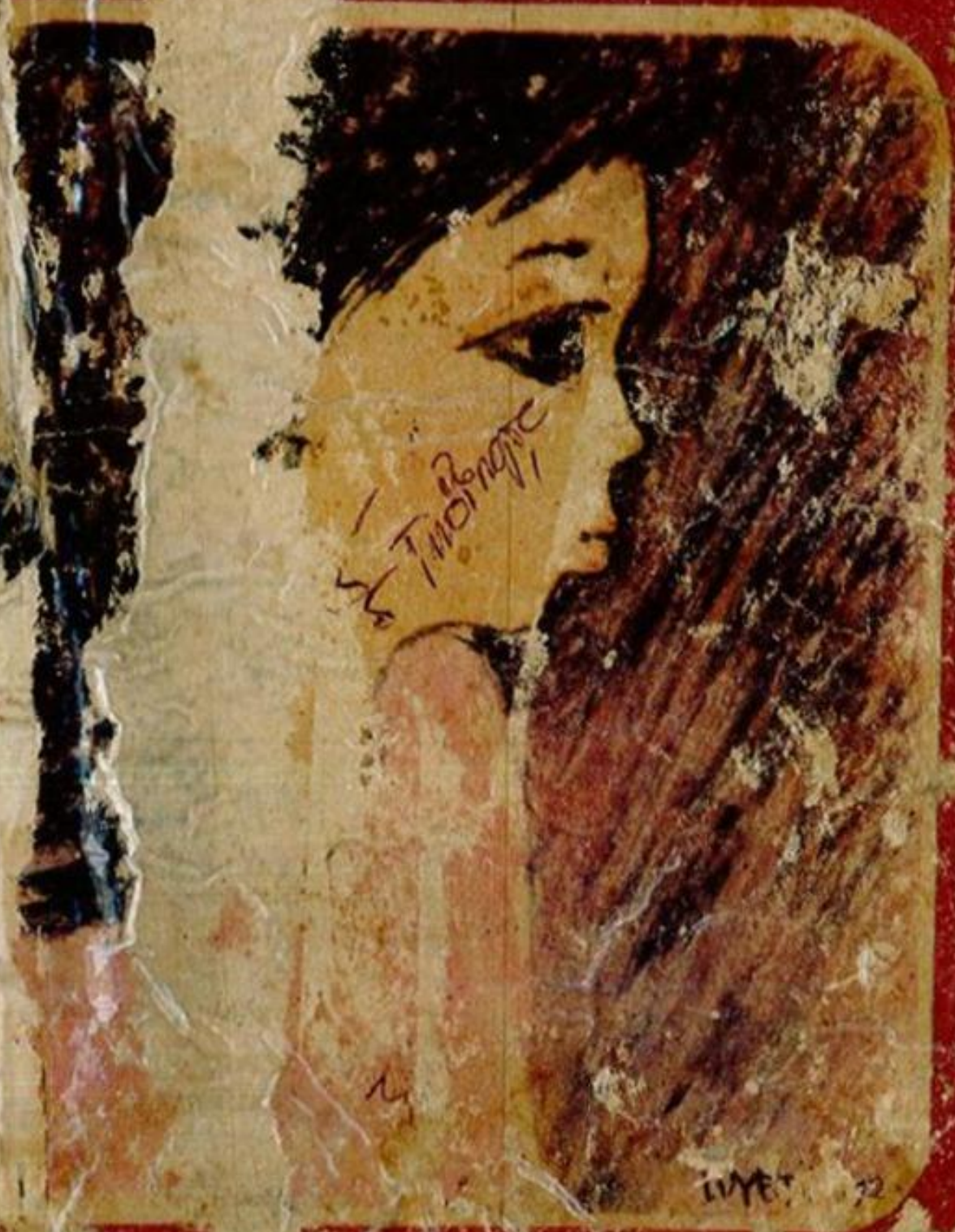

3

Đổi ngọc

đào của tằm vữa lớn

T. Hoàng 32

Thy Giang

LÁ THU XƯA

VÀNH KHUYÊN

MỘT CHÚT NẮNG VÀNG DỊU NHẸ, CHÚT GIÓ THOẢNG nhẹ nhàng, hàng cây xanh lá, bầu trời trong và điệu nhạc ngân trong lòng. Cô bé tên Quỳnh. Đó là tất cả mùa thu đã qua. Dịu dàng và thanh thoát.

Quỳnh. Cái tên nhẹ, dễ thương. Như người. Dáng nhỏ bé, tóc dài, đôi môi cong. Mùa thu đến lúc nào không biết, như tiếng chân gỗ nhẹ trong lòng, âm vang mơ hồ nhưng cũng đủ cho ta thấy rằng khói đã làm cay mắt. Ở cô bé tuổi đời xanh ngắt. Ta lạc đường mất thôi, bé ạ.

Tương như thời gian rồi sẽ làm mòn hao những hạt cát mềm tinh cảm. Chút nắng vàng thu cuối cùng cũng vừa bỏ lại sau lưng, nơi thành phố đặt địu lá ứa. Ngày tháng trôi lững đặng trên hai tay muộn phiền. Chìm lắng cái dư âm phảng phất của điệu nhạc giao mùa. Có khúc ca nào làm bằng những sợi tơ vương. Những sợi tơ mỏng manh bay khắp trời thu. Tơ thì mềm nhẹ lắm nhưng quấn chặt bước chân, ngăn giữa lối về. Hãy cứ để lòng cuống quýt dạo chơi đi nhé (tơ chẳng bao giờ vương vấn lần thứ hai) nhưng đừng dẫm lên những chiếc lá vàng. Lá mùa thu đẹp lắm và dễ vỡ lắm. Chỉ cần một chút vụng về cũng đủ làm cho lá vỡ tan, lúc ấy, hồn sẽ buồn vì đánh mất trái tim. Đời sống có muôn nghìn mùa thu mà vẫn chỉ là một. Một mùa thu của tất cả những mùa thu. Thu mệnh mỏng, tâm hồn thì nhỏ bé. Đại dương to rộng, đời sống chỉ là những hạt cát khó khăn. Nên mỗi linh hồn nhỏ chỉ chứa trọn được đường tơ lưu luyến của một mùa thu. Với ta, mùa thu còn là cô bé, và cô bé chính là thu. Ta yêu mùa thu với linh hồn bé dại ngập ngừng như yêu cô bé. Mùa thu bay chấp chờn trên mười đầu ngón tay son mềm tuổi nhỏ. Trái tim khờ khạo thời đã đánh mất rồi trên quãng đường nào trong quá khứ. Đường đẹp quá cho tim hồng rộn rã, vội rời bỏ lòng ta để bay theo dấu nhẹ gót chim. Và một ngày kia, nhìn xuống đời mình đã thấy phiêu dạt lênh đênh.

Thành phố cũ bây giờ có còn hai hàng me cao thăm lặng. Có còn hàng giậu nào che giấu những đôi mắt hẹn hò nhau. Ở cô bé tóc dài áo trắng, vẫn đi về trên con đường yêu dấu ngày xưa? Có lẽ cô bé chẳng nhớ gì đâu. Chỉ là một cơn gió nhẹ. Gió thì đã qua rồi cùng với mùa thu.

Rồi tất cả chỉ còn lại tiếng vang vọng rã rời. Rồi ngày tháng lặn xóa nhòa trên những dấu chân quen. Mùa thu rời bỏ thăm lặng trên hàng cỏ ứa như ta một lần tìm thấy dấu chân mình khô héo, lạc loài giữa đồng khô. Dấu thời gian có mòn mỗi bay trên rừng thu xưa rụng lá? Bàn tay có ngập ngừng trên từng nốt yêu ma? Không còn lại gì ngoài nỗi trống tiếc của một thời xưa cũ.

Rời bỏ một thành phố, xa lìa một chút hương, lòng ta có còn ngậm ngùi như ngày trước.

VÀNH KHUYÊN

tôi đi xem phim nhà tôi

Nhà tôi, cuốn phim đang quảng cáo ồn ào và đang làm lem nhem những bức tường của thủ đô Sài Gòn bằng những tấm bích chương phổ trương một sự nhà quê: « Cùng chiếu một ngày ở ba thủ đô Thái Lan, Cẩm bốt, Việt Nam Cộng Hòa ». Nó sẽ vẫn minh hơn nếu ông chủ phim Lidac quảng cáo khốc liệt như vậy: Cùng chiếu một ngày ở các thủ đô Lèo, Công gô, Trung phi... Cuốn phim nói là phóng tác từ tiểu thuyết của tôi. Nhưng tôi có thể phóng tác từ cuốn phim ấy thành một tiểu thuyết mới, hay hơn cuốn phim mà không cần sự trợ giúp của các vua hề (Tội nghiệp các vua hề trong phim thiếu đất dựng vở)! Nói cho đúng, chủ phim Lidac đã chỉ « mua » tên một cuốn sách. Lần đầu tiên được mời coi chiếu thử (khi màu chưa xong, mới đen trắng cây nhà lá vườn), tôi đã nghiêng rặng chụm dựng. Tất cả những tác giả tiểu thuyết được đưa lên phim đều bằng hoàng và xấu hổ khi xem xong phim. Lidac thuê tôi viết đối thoại, xem phim tôi bèn thấy đối thoại của mình bị sửa đổi, thêm bớt một cách ngờ ngằn và thô bạo. Do đó, tôi có nhò đạo diễn bỏ giùm, ở phần « dzê nê rích » câu *Truyện phim và đối thoại của Duyên Anh*. Tôi không hề viết đối thoại cho các vua hề bởi vì truyện của tôi không có hề, không hề! Lidac muốn thực hiện một phim hề. Đạo diễn phải chiều họ. Và truyện của tôi không còn là truyện của tôi, chỉ còn

cái tên truyện. Hôm thứ hai, 23-10, Lidac chiếu ra mắt cuốn phim làm tôi thất vọng này, tôi coi có khúc đầu, bỏ về ngay. Tôi không đủ can đảm coi tiếp. Tôi ra về, mặt mũi đỏ bừng, có cảm tưởng như mình vừa diện một đôi giày mới mà lại bị đập nhằm con chuột chột! Cảm tưởng ấy không phải là đợi xem phim màu trình trọng ra mắt quan khách. Nó có từ dạo tôi coi thử ở Trung Tâm Điện Ảnh. Bởi nó nhiều ngờ ngằn làm tôi phẫn nộ. Trước hết, chủ phim Lidac đã chọn đạo giả Túy Hồng đóng vai cô vợ trẻ. Đạo Túy Hồng mà diễn xuất những pha ngày thơ thì vua xứ Mọi xem cũng chết ngắt. Thứ đến cái pha kếp La Thoại Tân diễn xuất màn đối. Nó thâm nảo, nó thảng ba năm Ất Dậu quá đi thôi. Giữa miền Nam no ăm mà diễn màn đối kiều đó, e không đẹp mắt tí nào. Cái đối của kẻ có học chờ thời nó khác cái đối của ăn mày ăn nhét. Nó càng không giống cái đối vô học của đi vãng của chủ hãng này hãng nọ. Người Việt Nam có câu: Đối cho sạch rách cho thơm. Ở phim, kếp La Thoại Tân đã cạy cái bánh ú một cách đối man di mọi rợ, một cách đối bêu riếu dân tộc nếu quả thật, phim chiếu ở ngoại quốc, dù là ở Thái Lan hay Cao Mên (Lidac còn dọa đem sang Âu châu nữa mới khiếp chứ)! Sự ngờ ngằn tiếp nối khi đôi đào kếp dẫn chau lên Đà Lạt hưởng tuần trăng mật, trọ ở nhà thờ của ông chú linh mục chính cống. Lễ cưới không đem nhau đến một nhà thờ nào đó ở Sài Gòn rồi đột nhiên cô dâu đạo gốc giới thiệu với chú rể chú mình là cha! Cũng cứ được đi. Có thể làm phép cưới ở nhà thờ xong rồi đến tiệm ăn uống. Nhưng một gia đình đạo gốc (có chú ruột làm linh mục) mà trong tiệc cưới vác theo cả ông thầy bói thì đó là sự xỉ nhục không thể tha thứ. Người công giáo không tin dị đoan, mê tín. Người công giáo trong phim *nhà tôi* (trong tiểu thuyết, nhân vật Phượng chỉ là công giáo tài tử) đã tin dị đoan, mê tín. Khách giả công giáo mà xem đến đoạn này, chắc sẽ bỏ rạp về ngay. Vì nó nhảm quá, hỗn quá. Ôi, những sự ngờ ngằn, kẻ ra không biết. Nhưng nó kết thúc bằng tấm chắn viện trợ Mỹ viết thêm bốn chữ Hạnh Phúc Gia Đình. (May thay, nghe nói khi chiếu ra mắt, người ta đã cắt đoạn này). Nó hề kiều hề cái lương. Nó chỉ là một phim dành riêng cho khán giả mặc áo bà ba hiện ngang vô các rạp chiếu bóng lớn và sẵn sàng

ghếch chân lên ghế! Nó sẽ làm thất vọng (tuyệt vọng mới cực tả) khán giả nào đã là độc giả của tôi, đã đọc *Nhà tôi*. Nếu người ta quảng cáo phim *Nhà tôi* phóng tác từ tiểu thuyết *Nhà tôi* thì phim đã bôi bẩn và mọ lý tiểu thuyết mà tác giả tiểu thuyết dành ngậm trái bồ hòn. Như Văn Quang, Mai Thảo... đã từng ngậm trái bồ hòn. Mà vẫn phải cười. Gọi là khích lệ nền điện ảnh xứ sở. Đã tới lúc không thể khích lệ. Đề cho nó tiến bộ, đề cho nó khỏi bị phim quyền cước Trung Hoa đè bẹp và giết chết. Nên tôi có mẫu bài này. Và chấp nhận mọi đổ vỡ về tình cảm giữa tôi và những người thực hiện phim *Nhà tôi* nếu họ ôm một bờ tự ái. Câu chốt: May ra chỉ có một người khoái phim này. Đó là chủ tiệm may Thiết Lập! (Duyên Anh)

giáo dục tư thực trung học và đại học

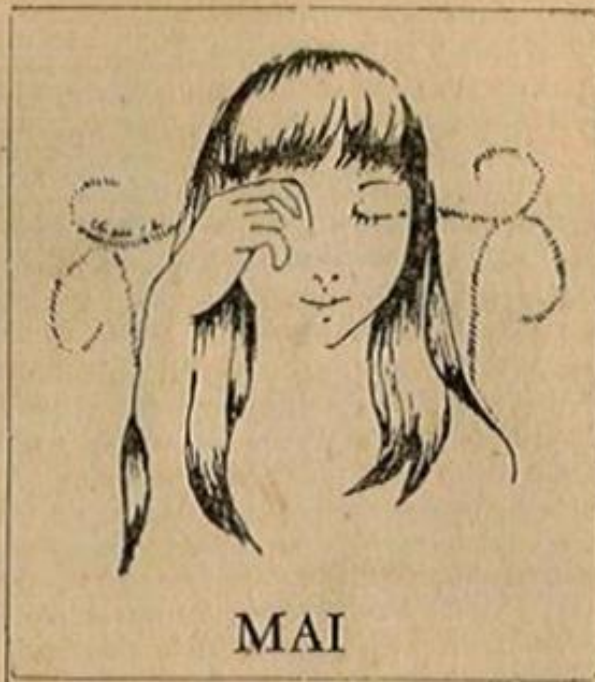
TRUNG HỌC

Hồi năm ngoái vấn đề tăng học phí tại các trường tư và sự phản kháng của học sinh tư thực đã là một đề tài quan yếu bấy giờ. Và, có lẽ, mãi mãi về sau. Bởi giáo dục là một tiến trình, liên tục. Vì vậy, đến bây giờ, vấn đề qui chế về các tư thực vẫn còn là một điều nan giải. Phải nâng lên vai những người có trách nhiệm đối với thể hệ mai sau của quốc gia. Đề tránh những việc đáng tiếc như thế có thể tái diễn, bắt buộc phải có một qui chế rõ ràng ổn định vấn đề thu nhận học sinh và học phí. Giáo dục phải tạo cơ hội đồng đều cho mọi người. Không thể còn những chuyện trường này hay, nhiều thầy giỏi, học phí cao. Trường kia thường, giáo sư mới, học phí thấp... Như vậy vô tình ngay từ trong khi được đào tạo ở học đường, mầm mống chia rẽ kỳ thị trường lớn trường nhỏ, trường hay trường dở đã được đặt ra thì làm sao khi ra đời họ có thể tạo dựng một xã hội công bằng, nhân bản. Một qui chế ổn định rõ ràng về vấn đề học phí cho từng lớp phải được áp dụng đồng đều cho các trường tư. Dĩ nhiên phải có tính cách « vừa phải ». Và phần thù lao cho giáo sư cũng cần phải duyệt xét lại. Đành rằng những giáo sư ở trong nghề lâu năm uy tín tiền thù lao phải được tính trội hơn so với các

giáo sư mới vào nghề, chưa nổi tiếng. Tuy nhiên, không nên có tình trạng « bắt chẹt » các giáo sư mới vào nghề một cách quá đáng. Tôi đã từng chứng kiến (hiện đang xảy ra tại các trường tư khắp nước) những chủ trường tư hạ giá công lao của các vị giáo sư mới, chưa nổi tiếng để mua chuộc, mời mọc những vị khác có tiếng tăm với một số tiền thù lao cao gấp mấy lần vị kia cốt chỉ để lấy tên vị giáo sư nổi tiếng ghi trên các bảng quảng cáo (dù vị này chỉ dạy một vài giờ một tuần vì quá nhiều nơi mời mọc như vậy). Học sinh cũng biết vậy và học sinh bắt chước... Mới đây nghiệp đoàn giáo chức cũng lên tiếng than van về qui chế mới dành cho giáo chức 'oàn đê cập đến bổng phạn với trách nhiệm mà không thấy nói gì đến quyền lợi của nhà giáo! Buồn thay. Đó là một thực trạng bi thảm của nền giáo dục nước nhà. Một điểm không đẹp cần được những người trách nhiệm lưu ý và cải thiện dần để đưa nền giáo dục nước nhà trở nên đích thực là một nền giáo dục NHÂN BẢN.

ĐẠI HỌC

Năm nay vì nhu cầu đáp ứng số sinh viên tăng vọt (dù một số lớn đã phải nhập ngũ) vài Viện đại học mở thêm phân khoa mới và thu nhận sinh viên nhiều hơn dưới hình thức phân khoa thí tuyển để sinh viên có thể tăng thêm một tuổi hoãn dịch so với các phân khoa ghi danh tự do. Và vài Viện đại học tư đã tăng lệ phí ghi danh và thi cử lên, có nơi gấp đôi, làm các sinh viên chới với. Nhưng vì vấn đề quan yếu là hoãn dịch để tiếp tục học nên đành bóp bụng đóng tiền. Đối với những sinh viên nghèo, ở xa (chiếm đa số) việc tăng lệ phí (và dĩ nhiên các tay bán cours cũng nhân cơ hội này mà tăng giá) lại càng trở nên khó thở hơn. Từ trước tới nay lệ phí ghi danh ở Đại học chỉ có tính cách tượng trưng thôi. Có lẽ năm nay đề chạy đua với vấn đề thù lao và phụ cấp cho giáo sư Đại học như của nhà nước, các Đại học tư bắt buộc phải tăng học phí. Nếu quả thật như thế thì đau lòng quá. Bởi những người soạn thảo qui chế này không nghĩ đến sự thật đau lòng sẽ xảy ra cho các sinh viên nghèo. Lỗ hổng này khá to cần phải nghiên cứu và bổ khuyết lại. Mong thay. (Phạm Định)

như thời tiết đổi thay

Im lặng. Như mặt hồ khép lại sau khi hòn sỏi nhỏ chìm xuống, mặt
tấm. Bầu trời xanh soi bóng dưới đáy nước như người ta chằng ngang tấm
lụa, mong manh, gấp nếp theo những gợn sóng lăn tăn. Mùa hè vẫy bọc tôi
như mặt nước lặng câm, bình thản. Hòn sỏi tâm tư tôi cuốn lăn dưới đáy
nước, mãi không có chỗ trũng bình yên nào nghỉ ngơi.

Im lặng. Suốt cả mùa hè. Từ khi vứt sách vở xong. Kỳ thi cuối năm.
Mệt mỏi chờ kết quả. Một thành công đến tình cờ như tôi không hề mong
mỏi, chờ đợi, lo âu. Nhưng nếu kết quả ngược lại chắc phải làm tôi buồn
lắm. Sao không được? Im lặng. Bất chợt vào một hôm tôi bỗng nghe
minh buồn bã, chán nản lạ kỳ! Tôi nghĩ, nỗi buồn của tôi đã vượt trên
cái buồn vợ vãn, khóc vu vơ. Buồn chỉ để làm dáng. Khóc chỉ để làm
nũng. Với chính mình? Cái buồn của tôi có nghĩa lý lắm chứ. Tôi mơ hồ
lạnh cảm như vậy, chứ thật ra tôi chưa bắt được hình dáng, chưa nắm
được cơ nguyên nỗi buồn có nghĩa lý đó. Tôi không hiểu được.

Mùa hè là tấm gương. Tôi soi lại bóng mình. Chiều cao thân thể. Bề
ngang vóc dáng. Chiều dài mái tóc. Vòng tròn khuôn mặt. Chấm mắt, mũi,
miệng. Tất cả đều quen thuộc. Không xa lạ. Xa lạ chằng là tâm hồn tôi,
khối óc tôi. Chừng như tôi đã đánh lạc nó. Đánh lạc nó trong mùa hè. Và

tìm kiếm nó với nỗi buồn. Nỗi buồn chín đỏ. Nỗi buồn khô, rụng xuống. Chỗ hạt mầm buồn mới, lớn lên. Nỗi buồn xa lạ quá! Tôi đuổi bắt mệt nhoài.

Cùng với nỗi buồn, tôi cô đơn quá sức. Cô đơn không phải vì thiếu người thân, thiếu bạn bè, thiếu một thứ tình ưu ái. Mà vì tôi tự vây mình trong nỗi buồn vô hạn, không biên cương. Tôi không biết có những ước mơ thầm kín nào đang làm tôi khao khát? Cái gì làm cho tôi ray rức, bực bội và buồn tẻ? Tôi như con sò khép chặt hai bờ vỏ nằm im trên bãi cát, ngăn tiếng sóng vỗ bên ngoài. Phải chăng cuộc đời như sóng biển? Vang dội trong tâm tư tôi những réo gọi mơ hồ nhưng tha thiết, khoan thai nhưng cuồng nhiệt, đều đặn nhưng khần thiết, xa như gần, gần như xa.

Những cánh thư bạn bè gửi tới khuấy động chút không khí rộn ràng rồi trở về im lặng, bởi cô chủ nhỏ của gian phòng kín cửa, buông rèm lặng thính, bản bật. Tôi đã cảm lạnh như vậy. Cắt đứt mọi liên hệ bình thường. Sống âm u với bóng. Bạn bè tự dưng xa lạ hết bởi không thể cảm thông. Chúng có đời sống vô tư, vui sướng, bình an. Tôi cũng muốn hỏi người yêu tôi xem chàng có một thời nào đó như tôi? Nhưng tôi sợ tiếng nói tôi rồi sẽ đẩy chàng ra xa trong sự cách biệt, bên này nỗi buồn, bên kia hương yêu thân ái. Hai thứ không thể hòa trộn vào nhau. Tôi muốn dành tất cả ngọt ngào, mơ mộng, nồng nàn cho tình yêu, cho người yêu. Và tôi muốn cô đơn đối diện với nỗi buồn của chính mình.

Mùa hè vẫn vô tình như kẻ lạ, thân nhiên đi qua vương vườn nhỏ. Có vài lối đi ngắn trải bụi trắng vây quanh mấy khóm hồng. Bụi mầu đơn hoa trắng, gốc huỳnh hoa, cây dạ lý hương đêm đêm thả hương thơm ngát — Có đêm đứng bên cửa sổ tôi ngỡ mùi hương thoát ra từ rèm cửa. Xen lẫn những gốc trắc bá diệp vươn lên mảnh khảnh. Gốc xoài già che tàng rộng như chóp đồi con rừ rừ được nhiều con chim lạ. Chúng hót những bản tình ca ru không gian thêm thiết, ngủ mê. Bất tôi ngỡ ngác, đưa mắt tìm kiếm.

Cho đến một hôm tờ lịch mở sang tháng mười. Phong cảnh mới là một thành phố nằm trên sườn đồi, những nóc nhà nhọn tằm trong ánh nắng của một ngày rực rỡ. Tôi chợt bàng hoàng nghĩ đến thủ tục ghi danh cho một niên học mới. Sách vở như một nhắc nhở, thức tỉnh tôi ra khỏi cơn mê mệt. Như có hơi thở lạ lùa qua cảm giác tôi. Tôi cũng chợt nhận ra rằng thời tiết đã đổi thay. Mưa thưa hạt và nắng đã hiết hòa từ hôm nao, Tôi ngược mắt nhìn lên cao, cao tới bầu trời. Mây pha màu rất lạ xám xám, hồng hồng ở chân trời tỏa rộng nhạt dần nơi đỉnh cao. Lá cũng trở mầu, nhuốm buồn? Tôi nghe nhịp tim mình bỗng nhẹ nhõm, bàng khuâng. Nhịp tim không bị dẫn dắt, bứt rứt. Không biết rồi nỗi buồn của tôi có như thời tiết đổi thay?

SƯƠNG TÓC CỎ

ĐỖ THỊ HỒNG LIÊN

Một ngày nào đó Th. cũng nghe bản «Tóc mai sợi vắn sợi dài» của P.D. Th. đã cười lúc người ca sĩ hát đến câu *Từ đó em làm dâu người khác...*

— Ca bản nhạc chỉ có câu này là hay thôi.

An cũng cười trả lời :

— « Cầu được ước thấy » mà.

Đôi mắt ngộ nghĩnh của Th. lóng lánh những tia sáng chế diễu. Th. cười có vẻ không tin. An nói thật đấy Th., ai bảo Th. tự tin làm gì. Th. tỉnh thì An cũng tỉnh chứ, Th. chưa bao giờ nói Th. yêu An, An cũng vậy, phải không? Tình yêu bây giờ có nhiều so đo quá hử Th. An ích kỷ và Th. cũng ích kỷ. Chúng mình biết trước là sẽ không đi đến đâu và đưa nào cũng tránh né câu nói ấy để nhờ một mai quay đi vẫn còn đầy ắp lòng tự phụ. Không đưa nào muốn có ngày bị nói ngày xưa đã trót tỏ tình với nhau, đúng không Th.? Th. khôn ghê lắm, chỉ có dáng dấp của Th. là trẻ con thôi chứ Th. chả trẻ con tí nào. Th. tự kiêu này, dữ này, khó tính này, lâu lâu An cũng thấy sợ Th. vì Th. cộc ghê đi. Nhưng Th. đâu có biết là An sợ Th. phải không nào? An cũng... khôn chứ bộ.

Th. à, như thế tình yêu giữa chúng ta là cái gì nhỉ. Th. dễ thương nhưng ai biết Th. dễ thương như thế nào. Chúng ta chỉ sống gần nhau những giờ ngắn ngủi, chưa sống 24 trên 24 mà. An chắc chắn giữa chúng mình còn rất nhiều mặt nạ. Th. còn giữ lại nhiều điều chưa nói với An. An cũng vậy. Ừ, chúng ta chỉ là một đôi tình nhân trẻ, tạm cho là vậy đi. Những đôi tình nhân đến với nhau bằng hình thức đẹp đẽ, dễ thương nhất. Nhưng gì xấu xa đều bị che giấu cả. Th. à, An không nói sai đấy chứ? Th. em à bao giờ tin An nói thật ca. Th. xem, đi chơi với Th. An phải ăn nói nhỏ nhẹ này, phải vờ ngày thơ này, phải trang điểm cho đẹp hơn thường ngày này, phải đủ thứ bình tĩnh để Th. thấy An... dễ thương. Vậy là An

đeo mặt nạ rồi đấy, nói Th. đâu có tin, Th. tưởng An thật thà lắm sao. Nói thật cũng là một chiến thuật của con gái đấy Th. ạ.

An bảo với Th.

— Con gái đi chơi đẹp mười phần thì về nhà còn có năm thôi.

Th. cười, không tin. An cãi.

— Thật đấy, về nhà bỏ son phấn và điểm trang trông không đẹp bằng đâu.

Th. mỉm cười.

— Thật sao. Con gái ở nhà có vẻ đẹp của ở nhà chứ, mỗi vẻ đẹp một khác.

An định cãi là An về nhà thay áo ngắn trông chẳng có hay bằng lúc đi chơi đấy thôi nhưng rồi An lại im. Th. sẽ không tin đâu. Kể Th., có một ngày nào đó Th. sẽ « mở mắt ra » cho mà xem. An ở nhà An đâu có dùng kem xoa mặt (à há, Th. đâu có biết An có dùng kem hay không lúc đi chơi). An đâu có xõa tóc cài chiếc hoa be bé, An đâu có cần khăn tay vờ xấu hổ. Nghĩa là ở nhà An « xí » ghê lắm. An cũng ngạc nhiên vì Th. có nhiều em gái mà Th. chẳng có kinh nghiệm tí nào. Mà thôi, chưa chắc gì Th. đã không làm bộ với An đấy nhỉ. An phải cảnh giác An một cái đã, đừng chủ quan nào. An thường hay ngạc nhiên vì con trai kỳ lắm. Lúc chưa cưới được người ta thì bảo gì cũng chịu, dù cho cô nàng có tuyên bố là em lười, em dốt, em ăn tham gì cũng gặt đầu tuốt. Đến khi cưới được rồi thì than thở. Biết vậy tối đâu thêm cưới bà làm gì. Phải không nào, Th? Con trai quái dân thật.

Th., nói là nói vậy thôi chứ giữa chúng mình muôn đời không bao giờ xảy ra chuyện đó phải không. An nghĩ là Th. yêu An và Th. nghĩ là An yêu Th. Hòa nhé. Chúng ta biết thế thôi đủ rồi, chẳng bao giờ chúng ta cưới nhau cả. Chúng ta còn trẻ quá mà. Tuổi chúng ta xấp xỉ nhau. Phần một cái là ông trời ông bắt tuổi trẻ của người con gái đi nhanh hơn của con trai. Đi như đi bằng hia bầy dậm vậy đó. Về một cái là thấy mắt mờ, răng rụng hết trội rồi. Th. nghĩ xem, An cứ sợ đi chơi với Th. người ta tưởng Th. là em An thì nguy lắm. Mười năm sau thì Th. vẫn là Th. chứ An biến thành ai mất rồi. Bây giờ thì được, bây giờ An với Th. vẫn còn ngang nhau nhưng An phải nghĩ đến ngày mai chứ. Th. trẻ con quá Th. ơi. Nhưng mà Th. này, nếu chúng ta thật tình yêu nhau thì chuyện ấy chẳng là thể thống gì đâu nhỉ? Có điều An biết Th., Th. chưa yêu An đến mức sẽ cưới An đâu. Ài chà, An có vẻ tính toán quá Th. nhỉ, nhưng Th. bảo An lắm sao bây giờ An không tính thì bố An sẽ tính cho An. Thế Th. tưởng An thích buộc đời mình vào một cái bến đáng ghét nào đó hay sao. Thà An tự lựa còn hơn, Th. á, An hiểu Th. ghê lắm mà An, An cũng ngu ghê ghê, yếu ớt ghê đi. Thôi đừng có giỡn nhau, Th. thấy không, An nghe lời Th. nè, An đâu có buồn An đâu có khóc. An nói thật mà Th. cứ không tin thì Th. ráng chịu. An có nói dối Th. đâu.

Th. dễ thương của An nè, An đã cần thận báo tin cho Th. biết mà Th. cứ lơ lơ ra. Th. làm An có cảm tưởng từ trước đến giờ Th. chẳng yêu An tí nào cả. Mà yêu làm cái cóc gì khi chẳng là cái thớ gì cả. Nhiều lúc An chẳng hiểu mình ra làm sao, An yêu tâm lum người, sao trái tim An rộng rãi thế nhỉ, Th. nhỉ? Báo với Th. An sắp đính hôn. Th. không thèm nói gì. Báo với Th. An mời Th. dự đám cưới nhé Th. cũng ừ. Th. à, An không nói chơi đấy nhé. Bộ An có vẻ nói chơi lắm sao hả Th?

Ừ, mà nghĩ cho cùng An nói thật mà Th. tin là An nói thật thì cũng chỉ đến thế mà thôi phải không Th? Th. chẳng làm gì được mà An cũng chẳng làm gì được. An chẳng thể đi lệch lộ trình. Việc gì mà An phải có bộ mặt thế thắm lúc đi chơi với Th. lần cuối thế, nghĩ mà buồn cười quá.

Th. bảo An.

— Báo tin trước chừng mười lăm ngày thì Th. có thể về dự đám cưới An được.

Xạo! Lúc đó thì Th. chắc đang lênh đênh trên một chiếc tàu biển lạ hoặc nào đó, Th. chẳng có về dự đám cưới An đâu. An nhạo Th. đi lính biển chả mấy chốc mà bắt được nàng Sirene yêu kiều. Chừng Th. về ăn đám cưới, thì họa chăng là đám cưới của Th. với ai chứ chả phải của An đâu. An nói với Th.

— An sợ Th. quên An quá.

Lúc nào Th. cũng cười được :

— Th. không quên đâu. Th. hứa là chừng nào An tự ý tuyệt...lên lạc thư Th. thì Th. mới thôi. Th. hứa với An như thế.

Thật An chẳng hiểu Th. ra thế nào cả.

Th. ạ, có lần An bảo Th. rồi đó, An chung thủy chứ không chuàng lỉnh. Từ vì của An nói An suốt đời lo nghĩ chuyện tình yêu. Cả cái nốt ruồi bé tí trên khuôn mặt An nữa. Bao nhiêu người bảo An phá đi đấy Th. An cứ mặc kệ, nốt ruồi khóc mà, phá đi nhỡ hết thật thì làm sao An khóc mỗi lúc buồn. Th. bảo An khóc đi cho nhẹ bớt âu sầu, An phải giữ nốt ruồi ấy lại để khóc chứ phải không Th?

Th, An biết là Th. yêu An. An biết Th. chưa tin An sắp đính hôn, nhất định là không phải với Th. rồi đó và An cũng biết là Th. chỉ yêu An ở một mức độ nào đó thôi., Ở Th. lý trí mạnh hơn tình cảm. An ngược lại. An yếu đuối nhiều. Nói với Th. tất cả những gì thật thà nhất của An An tin rằng Th. có đủ cứng rắn để không buồn. An thương An nhiều hơn thương Th. An tự cho là An tội nghiệp đó, chả có ai tội nghiệp An hết má, An tự tội nghiệp mình vậy.

An hỏi Th :

— Th. à, má An nói nên lấy người nào không yêu sẽ hạnh phúc hơn. Phải vậy không Th?

Th. nghiêm trang đáp :

(Xem tiếp trang 61)

VÕ HỒNG

nén hương cho
PHƯƠNG THẢO

Trong bút ký Cũng gọi là một chuyến đi, đăng từ Tuổi Ngọc số 62 đến số 65, có đoạn Duyên Anh nhắc tới nhà văn Võ Hồng và nhân vật bất hạnh — điển hình cho sự bất hạnh của tuổi trẻ Việt Nam trong một giai đoạn chiến tranh cũ — Phương Thảo của ông trong truyện ngắn Hoài cổ nhân. Và Duyên Anh có hồi dục Võ Hồng viết một bài về nhân-vật-bất-hạnh-có-thật-ấy. Khi biết tin Phương Thảo chết mà vẫn chưa rõ gì về cha mẹ mình và sau khi ra tận mộ Phương Thảo thắp nén hương cho Phương Thảo, nhà văn Võ Hồng bị xúc động đến khóc. Đợi xúc động lắng lại, hôm nay, Võ Hồng mới có thể viết về nhân vật tiêu thuyết của ông. Tuổi Ngọc hân hạnh đăng bài này gọi là cùng nhà văn Võ Hồng thắp thêm nén hương cho Phương Thảo.

T.N.

Phương Thảo không còn nữa. Phương Thảo đã chết rồi. Sự thực rút gọn lại là như vậy cho dù hình thức báo tin có đa dạng đến đâu. Dù là một lời nói ngậm ngùi hay là một bức thư từ-hoa uyên chuyển.

Phương Thảo không chỉ là con là cháu của một gia đình. Mà chúng ta không ít thì nhiều đều có liên hệ tinh thần với Phương Thảo. Trong khối óc, trong trái tim, chúng ta có một vị trí nhỏ dành cho hình ảnh người con gái đó mà chúng ta thương yêu như em, như chị, như cháu, như con.

Ba má của Phương Thảo lớn lên trên mảnh đất hiền hòa này và đem cuộc đời hoa niên ra gánh chịu một tình yêu trắc trở. Tình yêu được nuôi dưỡng bằng mật ngọt và bằng vị đắng. Bằng đam mê và bằng khắc khoải.

Nhiều nước mất được tưới xuống, nhiều tiếng nấc nghẹn ngào phải nuốt đi. Và xung quanh là giông bão của một tinh thể Việt Nam đang quần quại chuyển mình (1940-1945). Pháp thua trận ở Âu châu, Nhật Bản găm gù ở liên giới Hoa Việt, những phong trào giải phóng dấy lên, bắt người Việt Nam phải chọn lựa. Thành công đó rồi thất bại đó. Rồi làm lại cuộc đời trên những đống vỡ.

Đệ nhị Thế chiến tàn phá Tây Âu được ghi lại bằng những trang sử dày đặc hàng hàng chữ số ghi tồn thất về sinh mạng, về nhà cửa, về súng đạn, phi cơ, thiết giáp, chiến hạm. Bên cạnh tiếng kèn thắng trận, tiếng nguyện rửa và tiếng than ai oán, nhân loại xúc động bởi hồi vi một tiếng nói nhỏ nhoi của cô gái 14 tuổi Ann Frank. Trận Leningrad ngạt trời khói lửa một thời, bây giờ chỉ còn hiện diện lặng lẽ trong những trang sách. Nhưng lòng trắc ẩn của người công chính làm sao nguôi với hình ảnh của bé gái Tania ?

Phượng Thảo không gây xúc động như Ann Frank, như Tania. Là người Việt Nam khiêm tốn dẫu dang, Phượng Thảo cái đóng vai chứng nhân lặng lẽ của một thời đại. Tuy vậy cái chết của cháu làm xót xa nhiều người. Chứng cứ là có nhiều bức thư báo tin buồn cho tôi biết, trong đó có những bức thư của những người tôi chưa hề được quen.

Muốn nói về Phượng Thảo thì phải đi sâu thêm vào Dĩ Vãng, vào cái thời mà Ba Má cháu lớn lên vô tư trên mảnh đất hiền hòa này và sau đó Ba của Thảo dẫn thân vào con đường cứu nước bằng một lối lẫm : đó là tin theo thuyết « Đại Đông Á cộng vinh » mà hợp tác với quân phiệt Nhật. Nhiều gian lao phải nếm để được đền bù lại bằng vài tháng vinh quang ngắn ngủi. May thay thời cuộc chuyển biến đã không loại bỏ anh. Anh lại tham gia cứu nước trong một chức vụ khiêm tốn hơn và anh đã ngã gục vì bệnh trên đường tận tâm công tác. Anh chết đi âm thầm và sau đó vì hoàn cảnh mà má Thảo phải bước đi bước nữa, gởi Thảo lại cho ông bà Ngoại. Thảo đi học. Thảo trông hàng giúp bà ngoại.

Những áng mây buồn nào thương trời thấp trên tâm hồn của người con gái đó ? Một bạn tôi biên thư cho tôi :

«... Thảo cứ hẹn hôm nào sẽ vào ghé thăm anh. Đề xin anh kể cho nghe những chuyện có liên quan đến cuộc đời của ba Thảo. Thảo ao ước được biết nhiều về ba Thảo mà Thảo không hề biết mặt. Mới sinh ra vừa hơn một tuổi thì Ba đã mất rồi.

Tôi cũng đã có ước muốn tương tự. Tôi dặn một người cậu của Thảo : « Hôm nào cháu có vào chơi, anh đưa nó lại đặng tôi cho tôi thăm một chút. Coi bây giờ nó lớn ra sao. »

Vậy mà đột nhiên nghe tin cháu từ trần. Với tôi, cái khuôn mặt cuối cùng của cháu vẫn là cái khuôn mặt đầu tiên mà tôi biết. Giọng nói cuối cùng của cháu vẫn là cái giọng bập bẹ ngây thơ khi vỗ tay theo Má cháu mà hát cho tôi nghe sáu tiếng :

Có gì bay về phương nao.

Không chắc đến giờ này Má cháu đã biết tin cháu từ trần. Có thể người đàn bà ngồi tính nhẩm số tuổi của con mình và đoán rằng nó đã yên phận chồng con rồi. Có thể tưởng tượng khuôn mặt chồng nó ra sao, nói giọng đả đót miền Nam hay trọ trọ miền Bắc. Có thể tưởng tượng thêm căn nhà nó ở bây biện như thế nào, xa lông học vải màu xanh hay có thêu hoa sặc sỡ. Tưởng tượng thêm con nó mũi mũi trắng trẻo như nó...

Than ôi, thực tế không hề có được như vậy. Phương Thảo cho đến ngày nhắm mắt vẫn chỉ là cô gái dịu dàng, áo trắng đơn sơ, tóc xõa bên vai.

Tiền đưa Phương Thảo đến nơi an nghỉ cuối cùng, hôm đó có nam nữ học sinh của thành phố Tuy Hòa. Không phải tất cả đều là bạn học của Phương Thảo mà một số lớn có cảm tình với cháu chỉ vì cháu là Phương Thảo, là nhân vật có thật trong một cuốn tiểu thuyết. Những ngày sau đó, thỉnh thoảng anh chị em học sinh ghé lại thăm mộ bởi các em không nỡ để Phương Thảo cô đơn. Quả thật Phương Thảo tượng trưng cho một thân phận, sinh ra và lớn lên và lặng lẽ nằm xuống trong một khung cảnh Việt Nam bất ổn triền miên. Những xáo trộn chính trị mở màn ở Việt Nam đã cuốn hút Ba cháu như cơn lốc cuốn hút quay cuồng một vuông giấy nhỏ và cháu nhận chịu kết quả của những ngày xa xưa đó cho đến ngày tới phiên cháu lại lặng lẽ nằm xuống.

Trên bia mộ, tên của cháu được ghi là Đinh Thị Thuận, từ trần ngày 15-5-1972. Phương Thảo là tên gọi ở nhà, dành riêng cho gia đình, cho bà con họ hàng quen thuộc. Trong sổ bộ hộ tịch, về phương diện pháp luật có một công dân Đinh Thị Thuận. Với chúng ta thì chỉ có tên Phương Thảo mới luôn luôn vang vọng trong tâm hồn. Chúng ta cất tiếng gọi thân ái trong lòng: « Phương Thảo ơi! Phương Thảo ơi! » và Phương Thảo gần gũi với chúng ta biết bao nhiêu.

Phương Thảo từ trần giữa mùa hoa phượng nở. Từng chặ trên đường đi, những cây phượng hiện ra bất ngờ, nở đỏ tràn trề, nở từ đầu cành cho tới chót lá, như rút hết tinh lực của mình ra để dọn lên một mâm cỗ thịnh soạn, làm rực rỡ cả một vùng lá xanh u tối. Hào quang của một cây phượng thật khác xa với cốt cách u trầm của Phương Thảo nhưng mà nó thân thiết với tâm hồn của cháu biết bao. Khi đi đưa đám tang Ba cháu cách đây hơn hai mươi năm, tôi có ghi nhận rằng ngôi mộ mà gia đình dành cho Ba cháu nằm giữa một cánh đồng ở đầu làng nơi có cây phượng cao hoa đỏ, có vài con trâu gặm cỏ mơ màng. Những chi tiết đó in hẳn trong tâm hồn cháu và mỗi lần nhìn phượng nở hoa thì cháu không thể không mơ màng tưởng đến một đoạn dĩ vãng mờ mờ, heo hút xa xôi, nhưng mà lừ đừ nối tiếp những ngày buồn của một thân phận.

Vĩnh biệt Phương Thảo!

VÕ HỒNG

phan thiết và mây

tháng bảy tôi về trên đường cũ
hình như trời đã sắp vào thu
ngày lá vàng rơi đầy cổ xe
nhớ mắt người xanh buổi già từ

trước cổng nhà ai nhiều hoa nở
ngỡ áo năm nào ngoan rất ngoan
tháng bảy tôi về thương với nhớ
gửi chút sầu bay gió thu buồn
tôi có những lời thơm áo mới
một thuở bên người rộn yến oanh
có nghĩ đời dài như mây nổi
như lá vàng, thu đến lìa cảnh
tháng bảy tôi về trên lối nhỏ
lòng mơ người thả tóc đuôi gà
làu đi để lại niềm nhung nhớ
với những đau buồn buổi sân ga
tháng bảy, có nghe mùa mưa tới
trên đường vữa rét ngọn heo may
thả thuyền mơ ước về phương ấy
biết nước sông xưa nước có đầy
tháng bảy tôi về buồn nào nuốt
đường phai màu áo phương hết hồng
chút đau ngày cũ người có khóc
có biết trong lòng đồ máu không ?
TRẦN VĂN NGHĨA

đêm, tóc tiên

Nắng đã vàng trên áo em ngoan
Chiều lên cây đứng xếp hai hàng
Nghe mùa thu đến theo chiếc lá
Rụng xuống hồ xanh mắt ngọc buồn

Bé thấy gì không trong mắt nai
Mấy con chim nhỏ lạc xa bầy
Xếp đôi cánh trắng trên cành sù
(có phải là qua hết một ngày ?)

Bé thấy gì không đêm tịch liêu
Vườn hoa sù trắng rất tiên diêu
Có ai đứng đợi bên bờ vắng
Sương xuống đầy vai ôi quạnh hiu

Bé thấy gì không bên kia hồ
Hoa mười giờ nở rất bơ vơ
Chút tình vụng dại thành hư ảo
Thả xuống hồn thơ nổi đại khờ

Bé biết gì không đêm đã khuya
Hai hàng khuyh điệp ngủ vô tư
Sao em còn đứng trong vườn sù
Đáng ngậm ngùi, mắt hướng hư vô
PHAN NHÃ UYÊN UYÊN

chúa nhật và cát biển

tặng Nguyễn Văn Phụng

anh nhìn thấy dấu chân em trên cát
lặng lẽ buồn cuộc tình sớm đi qua
cõi lòng anh mùa đang xanh biển động
khỏi sương mù âm mẩn trái tim khô
những lúc tự nhủ mình như chiếc bóng
sống trăm năm tro núi đá đợi chờ
và em lượn là mây bay lãng đãng
một hôm nào che khuất nỗi lòng tan
dấu chân đó bọt biển vữa trời lấp
nhưng cuộc đời nào có thấy phối pha
lòng bầu tay những con đường số kiếp
anh thương mình và yêu em thiết tha
ngọn đảo nhỏ bỗng bênh trên sóng biển
anh nghĩ rằng còn gì nữa mà quên
những sợi tóc bay và mắt em rạng rỡ
anh đạt vào hồn xanh mười nghìn miền
có phải đời anh như bãi cát
mà cuộc tình em là dấu chân qua
sẽ ngàn năm hoài hoài trên đó
bởi trái tim này thờ bằng máu ta
ĐÓNG THÙY

mây thu

có những làn mây mới bỏ trời
về ngang lớp học lừng lờ trời
đậu trên màu lá thu buổi sáng
chờ gió xa về đi rong chơi

trên những bước chân qua hồn nghe
 rón
 chát môi hồng nở ấm một màu đêm
 mưa mắt ta rơi giữa dòng sông nhớ
 mộng còn xa vắng tiếng mỗi lời chim
 mấy nhịp thình không đời như thú thật
 đợi tình em ngày nở cánh hoa mềm
 mây đầu trắng lạnh khung tình đã dệt
 nụ cười em về bữa khắp chéim bao
 trên đôi mắt thấp buồn mùa trăng chết
 cho ta em chưa ngộ một lời chào
 BÙI THY THU HÀ

mùa sứ trắng

Hồn sơ khai chút tình sương khói
 Mắt môi xưa thoáng nhớ ngậm ngùi
 Sợi tình nhỏ muốn đời gần bỏ
 Nên kiếp người chưa có niềm vui
 Sao nhớ mãi mùa hoa sứ xưa
 Vườn thiên thu chim hót, nõ đùa
 Cùng người, ta bước vào lối nhớ
 Hoa trắng ngát đời như mây, mưa
 Thôi vạn cổ ôm màu hoa buồn bã.
 Ta theo giòng năm tháng thả trôi xa
 Muốn rứt khỏi để đi vào mộng lạ
 Nhưng màu hoa, ôi dáng nhớ ngọc ngà
 PHẠM CHI

trong lớp học

em ngồi đếm lá mùa thu rơi
 thả hồn theo cánh gió chơi với
 chữ nghĩa bảy giờ trong lớp học
 giảng nghe đó, ghé bàn ơi
 NGUYỄN ĐỨC HỒNG Y

trăng nổi bên sông

Bến sông trăng nổi thuyền sông
 Hồn ta từ thuở điện cuồng nhân say
 Dáng thanh nở rạng đêm nay
 Cuộc về đời nửa tình hoài hương sao?
 CHU VĂN ĐỢI

lạnh màu lá tương tư

mưa bay nhẹ mấy tờ xanh mộng ước
 lòng cũng neo theo cánh lá tương tư
 trong gió xôn xao — nhịp gõ vô tình
 ngỡ em đến bên lối vườn hoa sứ
 ngày bỗng lạ với tình ta rất cũ
 thơm lá rơi vàng trước cổng nhà em

ngày nào

rồi em qua đó áo vàng
 nắng mai lừng sợi hân hoan em cười
 bao giờ em bỏ cuộc chơi
 bao giờ em đến cuối trời lặn du
 từ mây ngũ lạng thiên thu
 và cơn gió cuốn mịt mù lá bay
 ta còn đợi ở phương này
 chờ em cho đến một ngày lênh đênh
 em về bước nhỏ một mình
 con chim khe hót lời thanh tự xưa
 TÔN NỮ THU DUNG

CHIỀU HÔM TRÊN ĐỒI

ĐẶNG NGỌC TƯ'ỜNG CHI

Trời băng lãng, nắng hiu hắt thấp nền trên những ngọn thông, trông tựa hồ như những vương miện trút đổ xuống từ trời.

Quỳnh Diên lên đồi, tóc bay mơn man theo gió, hai chân nh^{lên}ọc càn^{lên} theo chiều, với những câu hát ngân giữa hai hàm răng đẹp. Trên đồi thông chiều đã xuống dần, mặt trời sắp khuất sau đồi, chiều vòng. Riêng mình ta ngồi ngắm quanh trời, lạnh lùng nghe tiếng chim chiều gọi đàn... Tiếng hát hiu quạnh cứ thế miên man cất lên, tan dần vào không gian u tịch. Tiếng hát dắt người con gái ái hoài, ái hoài, băng qua ngàn cây nội cỏ. Đã tới; cô bé ngồi tự nhiên lên chiếc võng giăng giữa hai cây thông hơi nghiêng, cành lá um tùm đan thành vòm che khuất một mảnh trời. Cô bé đưa mảnh, chiếc võng chao qua chao lại, kéo theo hai chân buồng thông lướt nhẹ trên mặt đất phủ đầy lá thông xào xác. Trời đất im lặng, trông có vẻ như mơ màng, mệt mỏi. Quỳnh Diên lần lần bứt một nhánh dương xỉ, vò lờ dăng trong tay và nhìn một cách thân thiết, vui vẻ quanh đồi. Tia mắt lướt trên những cây nấm dại mọc rải rác dưới gốc thông, trên thân gỗ ẩm mục. Hay dừng lại trên những chùm trái vàng của bụi cà, gai dâm tua tủa, trên những cây dâu dại chầu quả dỏ ối. Tự nhiên Quỳnh Diên muốn ôm choàng tất cả, muốn trải rộng tim hồn cô hòa điệu với thiên nhiên quá đổi thân tình, cô bé lục trong túi áo, rút ra một cái harmonica xinh xắn đặt lên môi, từ đó những âm thanh trong vắt cất lên du dương. Chiếc võng vẫn đong đưa êm ái, hình như nắng đã nhạt màu.

Trong một tích tắc Quỳnh Diên cứng người lại vì sợ, quả tim nhỏ bé như ngừng đập vì một giọng hát đột ngột cất lên phụ họa, say mê, trầm ấm. Bàn tay cô bé buông xuôi, run rẩy. Tiếng kèn im bật, không khí đông cứng nặng nề. Trong khoảnh khắc cô bé cảm nhận được ngay tiếng kêu thất vọng và buồn rầu tận đáy lòng đã bị thương tổn. Cõi thiên đường bé nhỏ này đã có dấu chân người lạ. Như vậy là sự độc quyền đã mất, bỗng nhiên cô bé đâm ra thù ghét kẻ phá quấy kinh khủng, nước mắt ứa ra đầy mi, giây phút êm đềm, cảm động của sự giao hòa với thiên nhiên đã hết.

— Thưa cô...

Quỳnh Diên ngừng phất đầu lên, giật mình, nước mắt còn hoen đầy má với giọng ươi sùng.

— Tôi không muốn nghe nữa, ông có thể đi.

Cô bé lúc này trông có vẻ tội nghiệp đầu cúi thấp, tóc che khuất gần hết khuôn mặt thanh tao, nàng không nhìn một chút nào, người đàn ông trước mặt đang đứng và ngó nàng bối rối. Một thoáng qua, không gian như ngừng thở, người đàn ông nhìn cô bé khóc lặng lẽ, đôi mắt buồn của ông ta chớp nhẹ, hai vành môi hơi dần để thoát ra ngoài những câu nói ngắn ngủi vừa vụng về, vừa ngớ ngẩn.

— Đừng khóc, tôi sợ nước mắt. Cứ nằm ngủ tôi sẽ đưa võng cho, tôi cũng biết những bài hát ru con đấy.

Sự ngạc nhiên, chùng hững trước đề nghị táo bạo và hơi buồn cười của người đàn ông dồn lên đôi mắt tròn xoe khiến Quỳnh Diên nghẹn lời. Cô bé bứt vài cánh hoa mọc rải rác đưa lên mũi người tăng lữ như không nghe. Người đàn ông cười nhỏ :

— Cô bé, nắng chia nửa bãi chiều rồi.

Quỳnh Diên mím môi :

— Ông đọc thơ đấy hở, tôi không nghe đâu.

Người đàn ông nheo mắt tỉnh nghếch :

— Ừ, cứ cho là vậy đi, có sao không nhỉ ?

Quỳnh Diên hất mặt đánh đá.

— Sao ở trên trời ấy.

Người đàn ông thọc tay vào túi áo yên lặng. Quỳnh Diên bối rối, chớp mắt nhẹ nhẹ, những giọt nước mắt đã bốc thành mây khói bay cao, mang theo cả những âm ức thoát đầu. Cô bé xoay xoay những cánh hoa trong tay và hỏi.

— Hoa này tên gì ông nhỉ ? Trông lạ mắt quá, tôi chưa bao giờ thấy cả.

Người đàn ông nói, mắt nhìn như có nửa nụ cười.

— Hoa xin lỗi ạ, thưa cô.

Quỳnh Diên lại xấu hổ, hai má đỏ hồng. Trời đã hơi lạnh, sương mù

lãng đãng trong nắng. Những con chim bay thành những chấm đen trên trời, thả rơi giọng hát lạnh lốt xuống chỗ hai người.

Quỳnh Diên hỏi che ngượng :

— Đố ông biết chim nó nói gì đấy ?

— Dễ ợt, nó muốn người ta cho biết tên chứ gì.

Quỳnh Diên lắc đầu đưng dấy :

— Kệ nó, còn lâu tôi mới mắc mưu.

— Người đâu mà khó.

— Trời sắp tối, tôi xin phép ông về trước. Tôi không khó lắm đâu, trả lại cho ông chữ « khó » đấy.

Và cô bé rảo bước, đi hơi nhanh, hai ống quần chạm vào cổ kêu xào xạt bỏ lại sau lưng người đàn ông đứng ngơ ngẩn. Thành linh cô bé đứng phắt lại nghe ngóng, hình như có tiếng gọi Quỳnh Diên, tiếng gọi to dần và bóng người đàn ông đã thấy lại gần.

— Quỳnh Diên, cô bỏ quên cái này.

Nhìn thấy cái harmonica có khắc tên mình trên tay người đàn ông Quỳnh Diên nhỏ giọng :

— Ông cho Quỳnh Diên xin lại.

— Không, đâu có dễ vậy cô bé.

— Thôi, xin ông đấy, mai Quỳnh Diên cho ông cái này để thương lắm, đừng lấy của Quỳnh Diên cái kèn.

— Hậu xét, bây giờ điều kiện duy nhất mà tôi muốn cô chấp nhận để xin lại cái kèn là phải thôi lại từ đầu bài *Bésamé Mucho* cho tôi nghe. Bằng lòng không ?

Quỳnh Diên ngần ngại :

— Cái đó... cái đó...

— Sao ?

— Chịu thôi.

— Sao hồi nãy thôi được ?

— Tại hồi nãy có một mình không ai ngó, còn bây giờ... không được đâu.

— À ra vậy, không được thì tôi về.

Và người đàn ông dậm bước, Quỳnh Diên cuống quýt :

— Khoan đã ; để tôi thôi.

Âm thanh trong vút, diu dặt lại cất lên và người đàn ông lại hát theo mê say : *Bésamé, bésamé mucho. Embrasse moi mon amour que je puisse oublier...* Ông ta nhìn cô bé đứng trước mặt, lưng tựa vào gốc thông xanh sần, dễ thương như con vành khuyên, mái tóc bỗ xóa màu mặt bay lất phất.

Người đàn ông khép mắt mơ màng cho đến khi đôi con người linh hoạt chìm khuất trong bóng tối của hai hàng mi rậm, không biết rằng những giọt nước mắt ấm ức lại đang lăn dài trên má người con gái bị bắt nạt lần đầu.

ĐẶNG NGỌC TƯỜNG CHI

ĐẠ KHÚC CHO NGƯỜI TRẦN THỊ PHỒ HẠ

Anh ạ, có nhớ rằng mùa thu với con đường vàng kỷ niệm, ngập đầy lá dòn tan như chiếc bánh quế của ngày vui mừng áo dài khăn cưới, hai hàng me lá bay tơi tả trong chiều, em đếm như chạy đua với gió hôm xưa, mưa giăng giăng một ít se sắt trong hồn. Tất cả thế nào rồi cũng phải qua đi, mùa đông buốt giá lại về và như thế có nghĩa là mùa đông sửa soạn cho ngày sinh nhật em rồi đó. Tháng 11 xa xưa vẫn rõ lắm nơi tìm, mưa bay lất phất với những đám mây xám chùng thấp lạc loài, em tựa đầu vào lưng anh mà nghe nhò nhoi êm ấm vô chừng. Gió cuốn tóc bay. Phố lạnh mà mưa thì không đủ làm ướt tóc, ướt mi. Ngập ngừng như từ một thời gian nào xa lắc. Anh khẽ nói :

— Sao Hạ thích đi trong những con đường vắng người mà nhiều cây lá thế nhỉ ?

Em trả lời sau một tí tí nghĩ ngợi với nụ cười giấu kín trong kẽ tay.

— Vì Hạ là người cô đơn ấy mà có tiếng cười nhẹ.

— À ra thế, như Hạ bây giờ người ta mới biết rằng mình cô đơn, anh tình nguyện làm người cô đơn với Hạ vì đời nghe Hạ.

— Được, cô đơn vì thế sẽ đỡ buồn!

Em chỉ nói vậy rồi lại im lặng, đưa mắt nhìn lên cao, cây lá vẫn xanh, anh ạ, hình như chúng muốn vươn bắt lấy nhau đấy anh. Thấy không, người bên này đường, người bên kia đường có gì để gọi là cách ngăn, là nhung nhớ, thế mà chúng có chịu đâu và để ý anh sẽ nhận ra một điều, bất cứ đời lá nào, dầu cố gắng cũng chẳng bao giờ rào mắt, khô mi. Em thì mãi mãi luôn như thế trong con đường quen thuộc này, để được hoài hoài nhìn thấy

lá me xanh. Long lanh. Dù là vào mùa đông lạnh lùng hay mùa thu vàng trời lá úa, để nhìn thấy trời xanh chỉ còn là những mảnh kính màu cất vụn. Lấp ló tươi cười.

Những lúc em chợt nhớ anh một cách thiết tha rõ ràng như thế, nhỏ Thúy nó luôn là người tàn nhẫn lôi em ra khỏi cõi mộng ray rứt không cùng:

— Này Hạ, mày nghĩ gì mà khờ ra thế. Thôi rồi, chắc « người đi một nửa hồn tôi chết, một nửa hồn tôi bỗng đại khờ » đấy trời ạ.

Thì lúc ấy em cười và hình như có một chút gì che giấu:

— Có gì đâu, chứ mà mày lại đi xe xích lô xồng xộc vào đời tư ta rồi đấy nhé.

Thúy trao cho em bao nến vừa chọn cho ngày sinh nhật của nó sắp đến, em lăn tròn những màu nến rực rỡ trong bàn tay.

— Được đấy nhỉ?

Em trả lời ừ được mà lại nghe nhớ những ngọn nến năm xưa, thay mặt cho tuổi đời cười vui trên chiếc bánh sinh nhật của em, em đã giữ ngàn ấy ngọn nến thật kỹ từ hôm đó, sau một hơi thổi dài, mười mấy đôi mắt chớp nhanh rồi khép kín. Thế là em vẫy tay già từ một năm tuổi đã thân quen thơm nức để bước vào một năm tuổi khác thật ngỡ ngàng và rộn ràng và mừng vui thì cũng không sao kể hết. Áo hồng, môi hồng, và má hồng có vắng gì những nụ cười gặp gỡ che dấu hồn nhau bởi chung, anh đã bên em.

Bánh thơm, hoa thơm và áo thơm, trong mắt thấp thoáng những rặng rờ nồng nàn cũng bởi anh đã bên em.

Bây giờ, anh ạ, em nghe nhớ anh nhiều hơn, em biết rõ lòng mình chẳng sai lệch tí nào, em biết những lời nói của anh với em hôm xưa đã rất thật và tấm lòng em đã tỏ bày cùng anh cũng có dối gian gì đâu chứ. Em chắc chắn thế, dù những lời anh Du nhờ Thúy kể xa gần với em hôm qua đã khiến em chết sống trong khoảnh khắc, dù ánh mắt chùng thấp của anh Du đã nhìn em thật lâu, thật im lặng qua vùng khói trắng mong manh, dù hôm sinh nhật Thúy vì tối, anh Du có đưa em về tận nhà, đã không một lời nào anh Du nói ra làm cho em buồn và khi cánh cổng đã ở giữa ngấn đôi, anh Du từ tạ: « Hạ ngủ ngon », em cảm ơn và nghĩ thầm: thôi anh Du ạ rồi trở vào nhà.

Vào nhà qua những bậc đá mát lạnh bàn chân đề lên phòng, anh yêu ơi, là em đã hòa nhập vào thế giới hoàn toàn riêng tư, để em nhìn thấu suốt anh qua hai bàn tay em rồi đấy.

Tất cả, em đã vứt bỏ ngoài cổng nhà, và đêm xuống chắc sẽ tan loãng trong sương đêm mù mịt.

Tất cả em nghĩ chỉ là một viên sỏi ném xuống mặt hồ yên lặng, chẳng tạo được gì ngoài những xôn xao đem xuống đáy hồ khép kín ngàn đời, ngoài những rong rêu phủ lên quên lãng.

Ngày tháng qua đều đặn với tình yêu của anh, tất cả đã là một bờ cỏ xanh mượt trong đời sống muộn phiền xâu thành từng chuỗi, tất cả đã là chiếc gối êm ái cho đời người, cho anh, cho em. Và anh yêu dấu em đã ném chìa khóa cửa tim sang bên kia cuộc sống, từ anh đi, từ sau lần sinh nhật ấy của em, vào ngày có những hạt nước mắt mưa lăn trên ô kính, vào ngày đông buốt giá se sắt mảnh hồn.

Yêu thương giờ đây là một nỗi nhớ làm rơi nụ cười; trong bóng nước mờ nhạt, gió bay, tóc bay và lẫn lộn dáng badan của hạt sương từ miền u hoài gõ nhịp vắng xa.

Sách vở vẫn mở ra, em vẫn ngoan ngoãn học hành như lời anh nhắn nhủ, nhưng đã nghĩ cạnh đời sống đã là một trống vắng, lao đao. Những viên cuội dưới sân nhà còn là điệu nhạc reo vang của chiều chủ nhật. Em nhận ra từ trên cửa sổ, ơ chao ba bốn bậc thang mở cổng cho anh. Muốn đóng chặt cửa sổ ghê nơi, để chẳng còn nhìn thấy màu đỏ ngàn đời của hàng dâm bụi rục rở quanh tường, để chẳng còn nhìn thấy hoa ngọc lan nở trắng dưới vườn, cơ màu hương thơm tan loãng gợi nhớ nhưng có tiếc gì ở phòng em đâu chứ.

Na Na trên bàn học có lúc nhìn em như trách móc: «Nhé, Hạ lại nghĩ vẩn vơ rồi đấy nhé.» Em cười buồn chối ngay: «Đầu óc, Hạ học xong bài vở cho ngày mai rồi.»

Mà trí óc nghĩ hoài giờ là chớm đông. Thương yêu mang theo, kỷ niệm mang theo đó đủ làm anh bết lạnh, em cứ hình dung mãi khung mây anh đang có mặt mà cánh thư viết về thì... «trong thành phố lãng đãng những sương giăng, manteau, áo len sao anh chẳng ấm. Ngày nghỉ ở nhà thì bút rứt nhớ nhưng, có lúc anh đã làm người đi trong sương gió với nỗi nhớ Hạ bên nhà thật đây...»

Anh ạ, tối nào cũng thế, chõng thư nồng nàn của anh rồi đã như một thân quen đưa em vào giấc ngủ, rồi đã như những hạt mưa vào khuya êm êm, ngoan ngoãn rơi ngoài cửa sổ, vuốt ve, cho em nghĩ anh về, đáng đắp ngày xưa giờ đã buồn thêm một chút những nhớ thương.

Anh ạ, rồi hồn mình vẫn tìm đến nhau trong những xót xa buồn bã nhất của đời người, vỗ về an ủi tìm nhau, này nhé chớ quên rằng cạnh đời sống em đã có anh, cạnh đời sống anh đã có em, vậy chưa đủ để thấp sáng niềm vui, yên ngủ nỗi buồn hay sao?

Anh ạ, bởi tin anh ghê lắm nên có mỗi quả tim, em gửi anh giữ hộ có ngại ngần gì. Bởi tin anh ghê lắm nên em đã trang nghiêm vô cùng cầu xin vầng trăng dõi nhìn hai đứa ở hai phương trời để biết mình thương nhau thật tình, đem hai sợi tơ trời đó thấp buộc hồn nhau thì dù có cách xa đâu có làm sao mà xa cách.

Anh ạ, xa xôi như thế mới biết rõ hơn lòng mình, như thế mới biết soi gương nhìn hoài chỉ thấy một khuôn mặt mà nụ cười mà đôi mắt như mưa, như vậy.

Em nghĩ trong suốt một ngày khoảng thời gian tuyệt diệu nhất là buổi tối, lúc tâm tư đề riêng cho một nỗi nhớ trong sự im lặng tuyệt vời của tâm hồn, này nhé, có lắng nghe mới biết những hạt cát cũng có một nỗi nhớ im lặng lâu dài. Ơi, những hạt cát mong manh chờ mong điều gì ngút mắt.

Áo hoa cúc, áo tơ hồng em đề yên trong tủ vì đã hơn một lần, thì anh ạ, đã vắng xa em còn xinh để làm gì, và bé bỏng có lẽ càng ngày sẽ càng bé bỏng hơn vì nỗi nhớ, nỗi thương, nỗi buồn to lớn dần theo ngày tháng níu kéo chập chùng mà em có cần mới, có cần đảm ngăn nào cũng bật khóc khi nỗi buồn vang vang tiếng hát xao xuyến trong tim.

Anh ạ, sắp với một ngày đề chuỗi thời gian xâu thêm một ngày khác, cuộc sống có nhiều những ràng buộc vây quanh, chủ phải vì thế mà trí nhớ em rời anh cho một phút nào. Thêm một ngày đã là tràn thêm thương yên trong ô kéo nhớ.

Giờ thì em nằm đây, trong căn phòng, thư anh trên tay, tên anh trên sách vở, trên giấy nháp, mắt anh trên tường, tay anh trên tóc và dáng anh ngồi sáng trong tim.

Giữa nỗi nhớ nhưng xa vắng ngát ngày anh đã nhận ra chưa hở? Anh yêu dấu? Ngàn vạn những ray rứt chia xa đã rớt một, thêm hương cho cuộc tình mình, bởi thế xin cho yêu em thật lỏng, xin cho yêu em dài lâu. Ngày mai ta muôn đời có nhau.

TRẦN THỊ PHỐ HẠ

ĐÃ CÓ BÁN TẠI CÁC HIỆU SÁCH TRÊN TOÀN QUỐC :

THỬ HÒA ĐIỆU SỐNG

của nhà văn **VÕ ĐÌNH CƯỜNG**

- Một tác phẩm tư tưởng đặc sắc dành riêng cho lứa tuổi đôi mươi đang bán khoắn trước ngưỡng cửa đời và đang khát khao đi tìm cho mình một nghĩa sống.
- Một thể văn điêu luyện, vô cùng lôi cuốn, đã đứng vững qua mọi biến chuyển và thử thách của thời gian (tục bản lần thứ tám).
- Một quyển sách đẹp, dành cho người yêu sách quý, in toàn trên giấy croquis.

sách do nhà **AN TIÊM** xuất bản

nhà **ĐỒNG NAI** tổng phát hành

NGƯỜI CỦA MONG CHỜ

LÊ PHƯƠNG KHANH

Đà Lạt đón tôi bằng một cơn mưa rạt rào khi xe vào đèo Prenn. Tôi thở nhẹ, cuộc đi nào cũng cho người ta suy nghĩ, lo lắng, đến nơi rồi thì tất cả tan biến, chừng như đề đón một cảm giác mới, vui hơn với nơi đến, chốn về. Rừng thông xanh, cỏ trên đồi xanh, nhưng mây thì không biết vì mưa, nắng cũng không hồng vì bão, cơn bão kéo dài nhiều ngày ở biển rơi rải nơi đây. Mưa có nghĩa gì không? Từng hạt mưa đan những vòng sóng trên mặt hồ. Lác đác đây đó vài người. Một chung quanh mới, nhẹ nhõm, trầm vắng. Cơn lạnh thoang thoang, mưa tạt vào cửa kính. Xe dừng lại rồi. Tôi xuống sau cùng. Nhìn quanh, không ai quen. Một chút gì chùng lại, chỉ còn cơn mưa trắng xóa, những giọt mưa như thề quen biết, tạt qua, bám vào tóc tôi.

Đứng đợi một chút cho qua cơn mưa. Nhưng mưa không qua, bốn xe đã thừa người. Mưa bây giờ nhỏ hạt và đều. Khoác thêm chiếc áo ấm, dốt một hơi thuốc cho tỉnh người. Tôi đến nhà Thiên Hương.

Đang Thiên Hương nghiêng nghiêng bên chiếc dương cầm. Chú mèo con nằm im, mắt nhắm kín, tai vểnh lên, căn phòng bày biện sơ sài nhưng thật ấm. Trần phòng thấp, trong lò sưởi vài thanh củi nhỏ, đỏ hồng. Tôi nhấp từng ngụm cà phê và nghe nâng dạo khúc Rêverie. Những vết tóc

Thiên Hương chầy dài xuống vai. Mỗi lúc nàng vói đề đàn một nốt thật xa, tôi tưởng chừng đang được thưởng thức một vũ điệu huyền hoặc của một nàng tiên trong cổ tích...

« Chiều rơi từ nơi nao xa vắng cũ
Bóng đêm về đó trời sầu tưởng
nhớ và lòng nặng mong chờ...
.....
Thấy tình cầu ngở là người cũ
Người của mong chờ... »

Bản đàn dứt, Thiên Hương đứng dậy, quay nhìn tôi, mỉm cười.

— Được không ?

— Chưa được, còn thiếu tiếng réo rắt của bốn dây vĩ cầm, tiếc quá không mang theo.

— Tưởng kiêu lạ !

— Một chút...

Và tôi muốn nghe tiếp, nghe tiếp nhiều nữa. Con vầng vất theo chuyến xe vừa tiêu tan. Tôi lại ngầy ngật vì tiếng đàn.

Một trái thông nhỏ rơi đập vào lưng. A, ta động mí cho nàng, rồi nàng sẽ cho mi nghe nhạc, mỗi chiều, trên chiếc dương cầm màu nâu nhỏ xinh.

Mưa vẫn còn đều, nhỏ hạt. Tôi bước lên những bậc đá trắng. Nhà Thiên Hương ở phía trên cao. Căn nhà gỗ im lìm nằm giữa một vườn đầy hoa. Tôi phóng nhanh từng hai bậc một, xách hành lý trên tay chọt nhẹ tênh. Cửa vườn không cài, tôi lách mình vào, một chút ngập ngừng. Chuông reo vui khi tôi dùng cả bàn tay ấn vào chiếc nút đỏ hồng. Tiếng đàn nhỏ, rời rạc từng nốt chọt dứt. Cửa bật mở, Thụy Phương.

— Thiên Hương có nhà... ?

— Chị ấy đi rồi. Cô bé có vẻ buồn sau câu nói.

— Đâu vậy ?

— Về Nha Trang với chú Trực.

— À, à thôi, cho Thụy Phương trái thông...

— Cảm ơn anh. Hôm nào anh ghé lại... ?

— Để xem...

Tôi quay nhanh ra và quên cả từ già cô bé. Ừ, thì chú Trực. Ông chú có bộ râu mép nhạt màu hơi... đáng ghét mà tôi đã chạm mặt vài lần trong các quán nước thành phố. Thảo nào tôi chón chân ở bến xe hơi lâu. Ông chú, bạn thân của ba mẹ Thiên Hương. Con dốc chọt dài và những khóm hoa mọc theo vỉa hè cũng chọt ứ rù. Cây chao nghiêng, lá rơi thật nhiều. Tôi đi chậm lại, nghiêng tai nghe những tiếng nước rịn rịn trong hồn. Tôi đột ngột trống rỗng như đang ở giữa một bầy trẻ thơ. Những ngày thi, những

chữ, những số chồng chất cao có làm cho túi đổi thay. Những ý niệm về thời gian vụt mất. Thiên Hương, chưa trầm trọng lắm... phải không. Hơi lạnh phủ vào mặt. Mưa chưa rơi mà đêm đã tới rồi. Hình như Thiên Hương đã báo trước với tôi câu chuyện xảy ra khi này. Tôi không tin. Gió thì cơn ngày ngật trên chuyến xe buổi sáng vừa nhúm lại. Tôi vẫn đi thật chậm. Tóc ướt sũng vì nước mưa, tay tê cứng. Tìm một hơi thuốc, nước đã làm cho từng điệu bèo nhèo. Cơm đói còn cào khi tôi đi ngang một cửa tiệm. Còn đủ thì giờ cho tôi về nhà đi Đôn.

— Sao giờ này mới tới.

— Thưa di, con lên từ chiều. Ba đâu rồi di ?

— Ba Tưởng đi rừng từ hôm qua. Thôi, vào thay đồ rồi ăn cơm.

Di Đôn vẫn vậy, trẻ, di có nét Tây phương tuy không đẹp bằng mẹ.

— Tưởng ở phòng cậu Huy nghe.

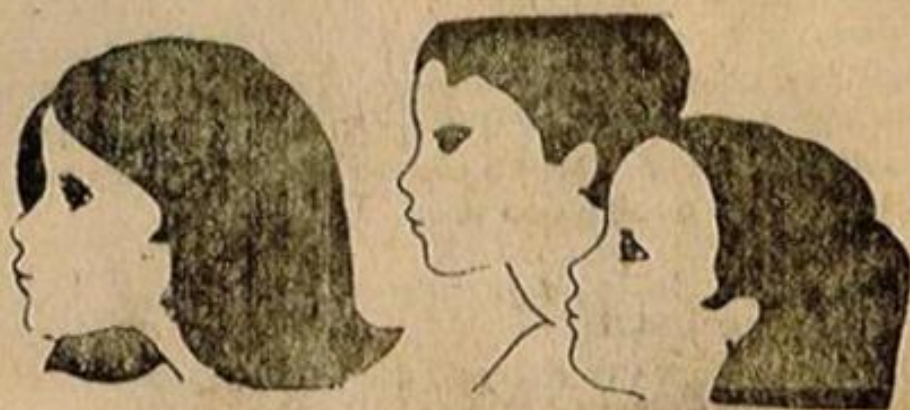
— Cám ơn di.

Cửa sổ mở ra một khoảng đất còn mới. Bên kia là con dốc với những hàng thông thẳng đứng. Mưa đã tắt từ khi nào. Ánh đèn hắt ra từ một ngôi nhà gỗ nhỏ, xây trên nền cao, hình như là một quán cà phê, vàng nhạt nhòa một vùng con đường sông nước. Tôi mong được thả một vài vòng khói thuốc. Hãy để chúng trôi chạt buồn ta. Cũng như hãy để những mệt mỏi, lao đao của một hành trình dài từ nơi đục vẩn, ồn ào Sài Gòn. Lạnh lẽo, lạ mặt của nơi mà Thiên Hương bỏ đi. Đà Lạt còn bám trên thân xác. Việc gì phải thay đổi lớp áo bên ngoài. Buồn Tàn Thu. Ta lại nghe điệu nhạc ấy lần nữa, xưa ở thành phố Phan, miền biên, và nay ở xứ này, vùng núi..

Những lần ta du mục, bỏ Sài Gòn mà đi, bỏ Kh., bỏ những buổi đợi chờ thì lại Buồn Tàn Thu. Ai lướt đi ngoài sương gió. Sương bây giờ mờ nhạt ánh đèn.

Trời thật lạnh. Buổi sáng ảm ướt những sương. Gió lồng lộng đời cao. Ta cũng không hiểu mình ngồi đây từ bao giờ. Em yêu, ta đã nghe mùa chuyện từ đêm qua. Những chớp đời cao mù sương. Thông vẫn xanh, cỏ vẫn xanh. Ta hai tay ôm ghi lấy thân, chiếc áo ấm không đủ để điều hòa thân nhiệt. Một tờ thư cũ rơi ra, một tờ thư khác gấp. Sóng hồn chợt dậy bởi cơn xao động, nhảy múa của từng hàng chữ. Ta tìm thấy em ở những khoảnh khắc riêng tư, ngân ngùi này. Ta đang đứng giữa mùa thu. Trời ở đây thì đầy sương mù. Mây chùng từng hàng dày đặc. Trăng sẽ không bao giờ mọc ở đây, nơi nàng bỏ đi, thẳng thốt như một đời chim, sớm mai, trên cành, mùa đông, bay tìm một nơi nào khác ấm áp. Mưa lại rơi không cùng Trăng chỉ có ở Sài Gòn thôi sao ?

LÊ PHƯƠNG KHANH

CHỈ CÒN LẠI HƯƠNG ẤU THỜI

hoàng đình huy quan

Trên con đường tôi đi chiều nay
 Chẳng có điều gì mới lạ
 Cũng như mọi ngày
 Trên con đường đó
 Những bông hoa dâm bụt đã nở
 Quen thuộc vô cùng
 Nhưng cũng trong chiều nay
 Ở trong tận đáy tâm hồn tôi
 Có một mùi hương mới
 Không phải mùi hương của bông hoa
 Đã tỏa ra
 Dằm ấm và thơm ngát

Mùi hương đó
 Đã quanh quẩn trong tâm hồn tôi
 Suốt những năm ấu thời
 Đã gần bó cùng tôi
 Suốt những thời tận độ

Mùi hương đó
 Chẳng có gì để thay thế
 Dù trong tâm hồn tôi đã thay đổi
 nhiều lần
 Dù đời sống tôi cùng cực
 Hay huy hoàng
 Mùi hương đó
 Vẫn có mặt

Cho nên chiều nay
 Trên con đường tôi đi
 Nơi quê người
 Mùi hương đó trở về
 Để làm bạn cùng tôi
 Đậm đà và thân thiết
 Mùi hương đó
 Tôi cũng xin tặng em
 Như một vật vô giá
 Để em giữ mãi trong tâm hồn
 Và làm bạn trên đường đời

Mùi hương đó
 Dù em hay tôi
 Hãy giữ gìn
 Bởi vì
 Cuối cùng
 Chúng ta chỉ còn lại
 Thời ấu thơ
 Thật đẹp
 Để nhớ tiếc

Mùi hương đó là gì
 Em hay tôi
 Chắc không thể nào quên được :
 Hương - Ấu - Thời
 HOÀNG ĐÌNH HUY QUAN

PHÙ TRẦM

mùa bướm bướm trắng

Tôi vẫn thường tự hỏi : tại sao người con gái đó lúc nào trên mình cũng luôn luôn có chiếc áo len xanh, ôm sát ? Mỗi lần đi ngang qua con đường dẫn tới chiếc cầu sắt đen cũ, căn nhà ngói xám rêu phủ với bờ rào đâm bụi bao quanh nằm ở lề bên phải phía dưới khoảng đường lầy lội, thường tôi vẫn nhìn thấy nàng ngồi trên chiếc băng ghế gỗ trên hàng ba đáng lơ đãng. Hoặc có một cuốn sách trên tay đầu hơi cúi xuống cùng mái tóc dài xõa nhẹ che mắt nửa gương mặt như đang chăm chú đọc một cách thích thú. Hoặc ngồi tần mần với một chiếc hoa đỏ hình như hái ngoài bờ rào, đôi mắt nhìn ngắm cánh hoa với vẻ hững hờ... Và lần nào, chiếc áo len xanh vẫn có trên người nàng. Những lúc đó, tôi thường đi chậm lại, đôi mắt khẽ nhìn vào nơi hàng ba nàng đang ngồi. Câu hỏi quen thuộc vờ vờ lên tâm tính : tại sao chiếc áo len xanh như vật bất khả ly thân đối với nàng. Màu xanh, người ta gọi đó là màu hy vọng, phải không ? Nàng có một vóc dáng gầy yếu và nhỏ nhắn như một chú mèo ốm. Màu xanh và nàng, có một sự tương quan nào ? Trong dáng ngồi thu co lại, chiếc áo len trên người mái tóc phủ xõa xuống, thật tình tôi chưa nhìn rõ được gương mặt nàng bao giờ. Tôi tưởng tượng ra đôi mắt, sống mũi, cánh môi của một người con

gái, đúng hơn, của nàng. Thật là kỳ lạ, tưởng tượng về một ai, nhất là về một người con gái, tôi luôn luôn tưởng tượng ra họ đẹp lắm. Đó là thứ tình cảm gì tôi cũng không hiểu rõ. Một chút mơ mộng lãng mạn cho đời sống quá đổi khô cần đen đúa nay, có gì quá đáng không? Câu hỏi như một dội lại của sự bí hiểm mơ hồ bất gặp đâu đó trên từng bước chân tuổi trẻ buồn bã đi qua, những ngày tháng quay quắt với những lo âu tính toán. Người ta thường trốn tránh thực tại, thực tại với những tặng vật muôn phần, những đồ võ nghệ ngang không kịp chuẩn bị, đối phó. Mơ mộng, một chút thôi, cho đời sống có thêm hương vị, đâu có gì là quá đáng, phải không? Vậy thì ta có quyền tưởng tượng ra sao mặc ta. Hẳn nàng có một gương mặt trái soan, đôi mắt bồ câu, sóng mũi dọc dừa, cánh môi trái tim. Ô, tuyệt, tuyệt quá phải không. Nhưng trong cái cúi đầu của nàng, mái tóc phủ xõa kia, có một cái gì mong manh quá. Còn chiếc áo len nữa, tại sao lúc nào cũng thấy nàng khoác trên mình, hẳn thân thể gầy yếu của nàng luôn luôn là một bất trắc với những cơn bệnh dễ xâm nhập bào mòn. Đôi lúc tôi nghĩ nàng đang mắc một chứng bệnh nan y nào đó, có lẽ. Những cơn vi trùng đang đục khoét trong tủy xương nàng nát đi từng hơi thở. Có đúng thực vậy chăng? Cầu trời cho tôi nghĩ sai, thực tế nàng chẳng có mang một chứng bệnh nan y nào. Nhưng tại sao tôi lại có ý nghĩ quá độc ác đáng ghê tởm đó. Trông nàng dễ thương đó chứ. Tôi là một thằng ấu, nàng có một thân thể gầy yếu ốm nhom như vậy, đáng lẽ tôi phải xót xa dùm nàng. Đã không thì chớ mà tôi lại còn gán cho nàng mắc một chứng bệnh khó trị. Thật đúng tôi là một thằng hết sức ấu rỗi mà, mà đáng chết con ạ!

Kia, nàng đang đứng dậy kia. Quả thật, nàng có dáng một con mèo ốm chẳng sai. Nhỏ nhắn. Cù rừ. Gió thổi tóc nàng bay bay, một tay nàng cầm cuốn sách, một tay vuốt lại những sợi tóc bay lạc tấp vào mặt nàng, những cử chỉ dịu dàng có pha vào chút lơ đãng, nom nàng có vẻ đang mơ màng nghĩ ngợi về chuyện gì đó. Chuyện gì? Làm sao mà tôi tưởng ra được trong đầu óc nhiều tưởng tượng của tôi nàng đang nghĩ ngợi chuyện gì. Một khoảng trời xanh vôi vôi nào đó. Một hình ảnh nào đó. Hay một gương mặt xa lạ nào đó cùng với những lời nhắn nhủ thì thầm của nàng. Làm sao tôi biết được. Mỗi người là một tách biệt độc lập hoàn toàn, không một ai có thể dòm ngó được, những tâm sự riêng tư của mình. Nàng nghĩ gì thì mặc nàng, tôi không cần biết, chỉ biết rằng ở chỗ này, một góc đường, trên lề cỏ xanh, vào buổi sáng, tôi đang nhìn thấy nàng ở một thế đứng, lần đầu tiên. Những lần khác, tôi chỉ thấy nàng ngồi trên chiếc băng ghế gỗ đặt sát bên bức tường trên hàng ba mà thôi. Nàng sớm mai ngọt dịu phủ lên khắp người nàng, nàng sáng rỡ nổi bật giữa khoảng tối của mặt nhà, cánh cửa bức tường ở phía sau lưng. Màu áo len xanh, mái tóc dài đen, gương mặt khá đẹp. Tất cả mọi thứ như được tráng lên một lớp men gì kỳ lạ tỏa chiếu rực rỡ. Toàn thể như một thu hút dịu dàng. Tôi đứng sững, thực sự muốn hát lên một bài hát nào đó đang lảng đãng trong đầu

mà không thể nào cất tiếng được. Niềm xao xuyến bùng vỡ như một mạch nước lớn bị chặn kín vừa được khai thông. Tôi nghe rõ quả tim tôi đang bập bùng lên tiếng trong buồng ngực. Ôi ! có ai trên trái đất này có nghe hồn tôi đang bay lên những đỉnh cây rao mùa. Niềm nao nức lạ mặt tựa hồ nổi xúc động lần đầu vỗ tay khua động trong từng ngón tay cảm giác. Thoáng lát, tôi cảm thấy mình lao đao ngã ngón như đang đứng trên một tầng mây nào đó, bênh bồng với một thân xác khói sương. Cùng lúc thị giác của tôi như không còn chú ý gì xung quanh nữa cả, tia mắt chỉ còn có một điểm tụ duy nhất đề đậu vào : nàng. Người con gái áo len xanh với một vị trí quen thuộc trên hàng ba ngôi nhà cô ngồi xám của mỗi buổi sáng đi ngang con đường này. Con mèo nhỏ với dáng ngồi co thu lại sưởi nắng rất dễ thương. Ngôi nhà cồ, bờ rào dâm bụi vây quanh, bóng tối lơ mơ thấy được sau khung cửa sổ bên trong với những bày biện khuất lấp. Ngôi nhà hẳn hơn tuổi tôi, hơn tuổi nàng. Hơn nhiều là đẳng khác. Và một điều chắc chắn là : những gì được coi là cồ xưa luôn luôn có một dáng dấp củi đầu che dấu. Ngôi nhà : nàng ở đó mười mấy năm trời, chẳng biết có một ảnh hưởng nào chăng ? Về môn nhân của lối đi, những miếng gạch sứ mẻ trầy trụa, gỗ cửa phai màu, bờ tường tróc lở, những mảnh ngói bám rêu. Tất cả như phả ra âm thầm một hơi thở lạnh lẽo quanh hiu. Và nàng ở đó, những sinh hoạt quen thuộc hàng ngày, những công việc vun vạy, thời thơ ấu lên sáu, những trò chơi trẻ con, và bây giờ là thời con gái. Làm sao tôi tưởng tượng ra được vô số những hình ảnh như thế của nàng, những đổi thay hình như có tính cách khiếm tốn trầm lặng trong đời sống chẳng phải của tôi. Những đứa bé trai, bé gái mười năm trước còn là những hình ảnh lem luốc làm cho người ta buồn cười, mười năm sau tình cờ gặp lại đâu đó, đổ ai có thể ngờ được đó là chúng bây giờ, và tự nhiên người ta hoài nghi trí nhớ của mình. Con đường này, thuở nhỏ, tôi đã chạy qua chạy lại bằng vạn triệu dấu chân trong những lần chơi đuổi bắt với những thằng bạn nhỏ, những lần cùng lũ chúng chạy đua trong mưa như một trò chơi không bao giờ chán. Có thể trong những lần đùa nghịch như thế, tôi đã gặp nàng đứng trước tiệm, ngồi trên chiếc băng ghế gỗ hay cũng đang dầm mình trong những giọt nước mắt của trời, lúc đó còn là một cô gái nhỏ tóc ngắn tóc búp bê chưa biết gì. Ừ, biết đâu chuyện đó chẳng xảy ra nhỉ ? Có thể lắm chứ. Câu chuyện có thể xảy ra đến cũng ít nhất năm mươi phần trăm. Bây giờ thì nàng đã trở thành một thiếu nữ với tóc dài áo lụa môi đỏ má căng. Mười mấy năm trôi qua rồi, nhiều đấy chứ. Những thằng bạn ngày xưa đùa nghịch giờ cũng đã từ tản thất lạc khắp nơi. Thằng vào lính. Thằng sắp lên đại học. Thằng học nghề. Thằng dờ dang đời học trò... Đủ cả. Một số còn biết tin tức thỉnh thoảng có gặp mặt lại, một số chẳng còn nghe nói tới, đi nơi nào, biệt tăm. Mười mấy năm, biết bao nhiêu là thay đổi biến cố trên trái đất buồn bã này. Nàng sống trong ngôi nhà đó thắm lặng ra vào từ đó đến nay.

Tôi nhìn về phía hàng ba, người con gái với chiếc áo len xanh trên

người không còn đứng đó nữa. Cuốn sách trên tay nàng, nằm phơi mở trên băng ghế. Mực nắng lên cao hơn, bỏ qua khỏi khung cửa sổ, màu nắng sáng rực. Có một con mèo mun nhỏ ngơ ngác đứng dưới gốc cột to tròn, trên thềm, nhìn về phía trước.

Con mưa đổ xuống thật bất ngờ. Những cụm mây xám tự nhiên hiện ra trên bầu trời từ lúc nào. Tôi chạy dạt vào hàng hiên của dãy phố bên này đường, lè trái. Những hạt mưa bám lấm lấm lạnh trên mặt. Mặt sông nước đục ngầu gợn sóng, gió thổi mát hai bên thái dương.

Con đường nhựa lổ chỗ những ô gà lấp loáng nước. Những ngôi nhà sàn bằng những tấm ván thông ghép lại đóng kín cửa dãy về tối ám bí mặt dựng trên mặt nước dọc theo bờ sông. Mực nước sậm tấp dưới sàn gỗ, những tiếng vỗ ập ách vào bờ có lúc nghe không rõ, có lúc chợt vang động bất thường. Tôi nhìn thấy màu nước đen dơ bẩn đầy rác rưởi dưới những cây cột chống sào. Đời sống cùng những thừa thãi của người sống trên đó đều vớt xuống giòng sông, hầu hết. Mưa rây bụi khắp bầu trời. Phiên chợ sáng đã gần tan hết, sự ồn ào mặc cả trước đó đã tan khuất mất chỉ còn lại một mặt đường lầy lội với đủ thứ đồ phế thải bừa bãi từng đống lớn. Ngôi chợ vùi về hẳn thiu tanh tươi bày rõ trước mắt. Dãy phố bên kia, những gian hàng cũ kỹ tối ám với những biển chữ Việt chữ Tàu đã trở lờ lờ từng mảnh sơn lớn, gầy guộc, nhìn qua màn mưa bụi. Trong cơn mưa, hình như tất cả mọi thứ đều chuyển động, sinh hoạt chậm lại, một chiếc xích lô phủ bạt bốn bề chạy cẩn thận qua cây cầu trắng trên con dốc, những chiếc xe gắn máy với những người mặc áo mưa chạy vụt qua, tiếng động cơ nổ lớn vang vang rồi chìm mất lệ làng sau đó.

Tôi đưa tay vuốt mặt. Dọc theo hàng hiên tôi đứng lác đác những người trú mưa đứng im lặng nhìn mông ra ngoài trời. Người đàn bà mặc áo dài trắng tay dắt một đứa bé trai cỡ năm sáu tuổi chốc chốc cúi xuống nói vào tai đứa bé điều gì đó, rồi lại ngàng lên nhìn nút hai đầu đường nom có vẻ bồn chồn hơn cả. Bà ta hình như đang gắp một chuyện gì. Kế cận người đàn bà đó, người đàn ông có vẻ lớn tuổi hơn nhiều mặc chiếc áo sơ mi sọc rằn rành cũ đứng thụt sâu vào phía trong dựa vào bức tường nhà thuốc tây, rít thuốc liên miên, im lặng.

Tôi bỏ cuộc quan sát, ngàng tai nghe cuộc đối thoại của hai đứa con gái về nữ sinh áo dài trắng đứng cạnh bên, chẳng biết bước vào đây từ lúc nào.

Tiếng nói của đứa con gái tóc ngắn, trong trẻo :

— Trời ơi ! Làm sao bây giờ, mưa cứ như thế này...

Tiếng của đứa con gái tóc dài, trầm trầm hơn :

— Mày làm gì mà nóng nảy thế, tại mưa chớ bộ tại mày cố tình hay sao mà sợ, mà la làng...

Tôi chưa hiểu gì cả, câu chuyện có vẻ hứng thú đó chứ, bình như là một cái hẹn thi phải.

— Mà mà biết gì, tao hiểu rõ hơn mày cơ mà!

— Nhưng « người ta » cũng hiểu rõ rằng là trời đang mưa...

A! Người ta, danh từ thông dụng của tình yêu mới lớn bây giờ, một cái tên gọi của một người nói về một người khác mà người đó thấy có cảm tình, nghĩa là thấy mền mền ở trong lòng. Đúng là một cái hẹn rồi chẳng sai. Tôi lắng tai theo dõi tiếp.

— Trời ơi! Mày đúng là chẳng hiểu gì về Hoàng của tao cả.

— Sao?

— Hoàng kỳ khời lắm, hễ hẹn là phải đến đúng giờ, bằng bất cứ giá nào, không được trễ một giây.

— Khó nhỉ?!

— Ừ.

— Nhưng rồi bị ngăn trở bởi một điều gì đó, như em sai đi lấy mấy cái áo dài hoặc trời bất ngờ mưa như thế này chẳng hạn, thì sao?

— Đã nói là bằng bất cứ giá nào cũng phải đến đúng giờ mà còn hỏi. Phải bỏ tuốt hết.

— Ừ, thi bỏ, rồi má mình có bỏ cho mình không, hoặc mình dầm mưa ướt nhẹp đến với người ta, như vậy mà thích đó à?

— Ừ, như vậy mà người ta thích đó.

— Lý luận nghe ngược ngạo, không ưng được. Thôi bỏ đi.

— Mày nói bỏ cái gì?

— Hoàng.

— Ơ! Nói nghe có duyên ghè chưa? Sao mày không xúi mày đi.

— Tao khác, mày khác.

— Thế sao mày xúi tao bỏ...

Bên tám lạng, bên nửa cân. Ai cũng có lý và ai cũng vô lý. Điều này chắc là còn chỉ chớe với nhau dài dài.

— Úy! dừt mưa rồi, thôi đi lẹ mày; thế nào cũng bị tra vấn một màn chứ chẳng chơi. Tiếng của người con gái tóc ngắn.

Hai đứa con gái tóc dài tóc ngắn rời bỏ hàng hiên của dãy phố đi dọc về phía con dốc có cây cầu trắng. Hai tà áo lụa dài phất phơ dưới chân bắt đầu lấm lấm những vết bùn, tình yêu tuổi trẻ thấp thoáng ở mỗi bước chân cuống quýt, con đường hẹn dẫu pho bày ra một vẻ mặt xấu hay đẹp nào cũng chẳng đáng để ý, chỉ biết rằng đó là con đường đưa tới một gặp gỡ đầy mừng vui và hờn dỗi, mà trên đó, mỗi bước chân dẫm lên vang vọng một bài tình ca hơn hử trong nhịp đập của tim, trong liếc mừng của mắt, và trong tất cả các cử chỉ rất dễ yêu. Áo lụa lồng gió bay phơ phất đẹp như bàn tay vẫy gọi nhau trên cùng một con đường đã đẹp. Ở đó, chim xon xang cất tiếng hát bốn mùa, hoa nở những cánh hồng rực rỡ quanh năm, và lời thì thầm của cỏ cây không lúc nào ngơi nghỉ. Người con trai

(Xem tiếp trang 54)

CỬA TIỆM BÀN TỪ CÂY KIM ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

câu chuyện giáo dục mỹ

Một ông đi Mỹ chơi về kể chuyện cho vợ con nghe :

— Tại Mỹ, phần đông các nhà giáo dục đều chủ trương bố mẹ không nên làm trái ý con cái.

Vì các ông cho rằng làm vậy là có hại cho chúng.

Các ông ấy đưa thí dụ : Nếu con bạn muốn nhảy qua cửa sổ ở tầng lầu 3 xuống đất, bạn cứ để mặc nó, vì dù sao, nó cũng sẽ không tái phạm nữa !

GIANG THANH BÌNH

bói hoa

Khi nào các bạn đang băng khuông thần thờ cùng cây cỏ vì... « người ấy » các bạn hãy bứt một đóa hoa, nhắm

Đọc :

Chạp Phô nhật báo

là một dịp kiểm soát lại hàm răng của bạn. Tờ báo duy nhất quảng cáo không công các hãng kem đánh răng và cũng là tờ báo duy nhất tranh nhiệm vụ với các nha sĩ.

mắt lại hình dung bóng dáng người ta rồi cầu xin bà chúa của loài hoa chứng giám. Sau đó bạn bứt từng mảnh nhỏ một của đóa hoa, mảnh thứ nhất đọc « beaucoup » (thương nhiều thiệt nhiều) mảnh thứ nhì đọc « un peu » (thương một chút) mảnh thứ ba « un petit peu » (thương có chút xíu) và mảnh thứ tư « pas de tout » hông có gì hết). Cứ lần lượt như thế hết và đọc cho tới mảnh cuối cùng là bạn biết tình cảm của mình. Thử xem, có đúng cho tờ biết với. Trò chơi này là của các cô gái Pháp « tuổi vừa lớn » đấy các bạn ạ !

THOẠI OANH

kỷ lục thế giới về lặn sâu

Ông Enzo Maiotea 40 tuổi, người Sicily đã chiếm kỷ lục thế giới về môn lặn bằng cách xuống sâu dưới biển 78 thước mà không cần dụng cụ để thở tại phía đông Sicily.

Ông Maiotea phải mất 2 phút và thêm trọng lượng 25 kí lô để lặn xuống biển và sau đó ông đã trôi lên mặt nước. Khi ông trở lên ông đã kiệt sức và được cung cấp dưỡng khí. Ông đã được chiếc tàu hộ tống và nhiều thợ lặn khác theo ông xuống nước.

H.T. ANH (cóp)

Thế Vận được tổ chức tại Munich (Tây Đức) qui tụ 11.999 lực sĩ từ 124 quốc gia trên thế giới đến tranh tài. Trước đó ngọn lửa Thế Vận đã được chuyển qua tay 5.976 lực sĩ trên một lộ trình dài khoảng 3.500 dặm Anh và đến Munich đúng vào ngày khai mạc 26.8.1972.

Lực sĩ tên tuổi Tây Đức Gunter Zahn (18 tuổi) là người sau cùng đem ngọn đuốc Thế Vận thắp sáng làng Thế Vận Munich. Thế Vận Munich 72 cũng lôi kéo 80.000 khán giả khắp nơi trên thế giới. Thêm vào đó còn phải kể hàng trăm triệu khán giả hâm mộ thể thao đã chứng kiến cuộc đua tài trên ti vi.

kỷ lục

Con kinh ngư Mỹ Mark Spitz, lực sĩ về môn bơi lội, đã chiếm 5 huy chương vàng trong 7 chiếc của Thế Vận Hội Munich 72. Được biết Mark Spitz người của Tiểu Baag California, tốt nghiệp Đại Học Carmichael (USA), sanh năm 1950 tức năm nay vừa đúng 22 tuổi. Cách đây 4 năm, trong kỳ Thế Vận Hội Mexico được tổ chức vào năm 1968, Mark Spitz đã giựt được 2 huy chương vàng.

Tên tuổi Mark Spitz, người thanh niên đẹp trai để bộ râu mép quyến rũ, đã trở thành một thứ huyền thoại.

GIANG THANH BÌNH

Hình 2

một vòng dị đoan

— Nếu bạn chiêm bao thấy tiền thì không vui mấy đâu.

— Chiêm bao lượng được tiền coi chừng kẻ trộm đang rình bạn đấy.

— Chiêm bao đếm tiền coi chừng hao tài.

— Chiêm bao thấy đánh bạc ăn đó là điềm « người ấy » sắp hát bài « biệt ly » với bạn. *⇒ đến bao giờ thôi*

— Chiêm bao thấy đánh bạc coi chừng mất một số tiền lớn.

CU ĐEN (Đà Nẵng)

họ đi đâu

Nhà thám hiểm da trắng đi lạc vào sóc Mọi Phi Châu. Khi vừa đến nơi, ông được đón tiếp niềm nở. Ông ngạc nhiên hỏi :

— Chắc trước đây bộ lạc ông từng giao thiệp với người da trắng như tôi phải không ?

— Phải, thỉnh thoảng mới gặp. Họ tốt lắm.

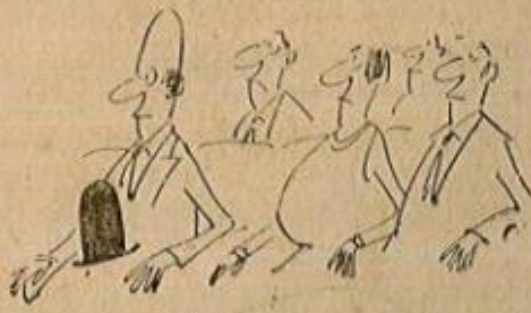
— Anh có thể cho biết họ còn ở đây không ?

— Họ đã đi từ hồi sáng !

— Nhưng ông có thể chỉ cho chúng tôi họ đi đâu không ?

Viên tù trưởng bộ lạc dẫn người thám hiểm đến một nơi nước sôi và nói « họ lần lượt đi vào cái nơi này nè ».

UYÊN (Đà Nẵng)

Hình 3

truyện dài DUYÊN ANH

Tôi nhìn Vinh tỏ một chút cảm tình :

— Chỉ sợ tôi không đủ thú chuyện để nói với anh.

Vinh nín lấy câu trả lời của tôi, bóng gió :

— Thì chúng ta nói một thứ chuyện.

Vinh thiết tha :

— Được chăng, Nhị ?

Tôi đáp lững lờ :

— Tôi còn ở Nha Trang lâu, anh Vinh ạ !

Phượng chủ ý muốn Vinh gần gũi tôi nhưng Vinh khó lòng gần gũi tôi. Tôi đã nói rồi, giữa tôi và Vinh, tự nhiên, có một biên giới ngăn cách. Vinh nghĩ đúng, tôi đã khinh thường hắn, đã muốn làm loài hoa khuê các. Một thứ chuyện Vinh ước ao được nói với tôi, có thể nói hoái, nói suốt đời, là chuyện một chiếc bướm đậu trên một cánh hoa. Chuyện không tưởng. Không tưởng hơn cả chuyện một vết đau êm ái đọng giữa bàn chân mềm mại của tôi những ngày tôi nghỉ mát ở thành phố biển này. Tôi bỗng thương hại Vinh. Hắn bắt đầu nổi cô đơn từ gặp tôi, bắt đầu biết cô đơn từ gặp tôi. Và tôi tin rằng Vinh sẽ hiểu, sống như hắn, sống trong thế giới phú phiếm của hắn, chẳng bao giờ tìm được tình yêu làm nên kỷ niệm.

— Tôi cố gắng chờ đợi.

— Anh chờ đợi gì ?

— Chờ đợi thời gian.

— Anh có vẽ... văn nghệ đấy nhé !

Chúng tôi vào quán ăn. Những quán ăn ở bờ biển của các thành phố biển không làm vừa lòng biển. Thường luộm thuộm một cách bệ rạc. Nha Trang cũng giống Vũng Tàu. Bãi biển thiếu màu sắc và nhiều rác rưởi. Ở Vũng Tàu, bãi biển bị màu đen xâm lăng. Màu đen quần áo của những người bán hàng rong, của các bà tắm biển bằng y nguyên bộ đồ bà ba và

của những chiếc dù mốc thối. Thêm vào đó là màu đen đồng phục của khóa sinh một trường huấn luyện ra bách bộ trên bãi những sáng chủ nhật, những chiếc xe gắn máy Nhật rồ ga chạy thực mạng, những chiếc phao ruột xe hơi cho mướn... Bãi biển hết là bãi biển. Vũng Tàu hết thơ mộng. Ra Vũng Tàu tắm đề về nhớ Vũng Tàu có mắm ruốc bà giáo Thảo, có đồng ăn mày! Nha Trang chỉ giống Vũng Tàu ở các quán ăn gần bãi biển thôi. Những chiếc ghế vải nhuộm nước biển và... mờ mờ. Những chiếc máy hát mặc sức hò hét những bài ca « thời trang nhạc tuyến » qua giọng hát Hùng Cường, Chế Linh, Giang Tử. Đôi khi có Thanh Tú ca vọng cổ, Thành Được ca tân nhạc! Và Khánh Ly lái nhải những nhạc phẩm làm dáng phần chiến...

Vinh đã đặt sẵn những chiếc ghế vải dưới bóng mát của cây dừa. Chúng tôi ăn sáng ngay tại đây. Và ngay tại đây tôi có thể nhìn rõ màu nước biển dưới nắng mai và ngửi được cái mùi mặn nồng của biển. Chợt nhớ mấy câu thơ của Tế Hanh «... Thoảng con thuyền rẽ sóng chạy ra khơi, Tôi thấy nhớ cái mùi nồng mặn quá », tôi ước ao (phải, suốt đời, tôi chạy theo nỗi ước ao) sẽ có lần thấy kỷ niệm về biển của mình thoáng hiện và lao đi vọt vàng như con thuyền trong trí nhớ của Tế Hanh để được nhớ như thi sĩ nhớ quê hương vùng biển. « Nghe chất muối thấm dần trong thớ vỏ » chắc nó cũng thiết tha cơ hồ nghe tiếng người yêu tình tự thấm dần vào thớ tâm hồn. Nha Trang, tôi muốn nhớ Nha Trang với tình nồng mặn của tôi. Tôi vừa gặp một giải nắng ảo huyền nhầy mứa ngoài xa. Giải nắng làm lung linh viên ngọc trai, làm vết đau đung giữa bàn chân mình êm ái hơn.

— Nhị, mi nghĩ ngợi chi đó?

— Biển.

— Uống một ly cà phê đen nhé!

— Không.

— Mi đang xây mộng trên cát, phải không? Đừng hông gặp một kếp đẹp trai như đảo Luna Pattern gặp kếp George Hamilton.

Vinh nói:

— Hôm nay, đã làm quen với biển rồi, Nhị nên tắm. Chiều qua Nhị chỉ xem biển, chứ không...

Tôi hỏi khi Vinh ngừng lại:

— Chứ không sao?

Phượng cười:

— Chứ không thực sự tỏ tình yêu biển. Mi phải dìm mình xuống nước biển Nha Trang mới gọi là yêu biển.

Vinh lắng chuyện:

— Mai chúng ta đi đảo. Tôi đã sửa soạn hors-bord. Ông chú chịu chơi của tôi sẽ đi cùng chúng ta.

— Chú Mạch hả? Liệu ông ấy chịu đóng cửa phòng mạch trọn ngày thứ bảy không? Tôi không tra ông bác sĩ già này. Ông có vẻ hợm hĩnh,

kiêu ngạo với cả con bệnh và thích khoe khoang chút dĩ vãng kháng chiến, làm như thể ông là người duy nhất « về từ bưng biển ». Ông ưa ngồi uống rượu chửi đồng, mặt sát cùng khắp và, tuy định cư đời mình ở xó xỉnh Nha Trang, ông vẫn ngỡ ông là cái rốn của tổ quốc Việt Nam, là thứ Khổng Minh thiếu Lưu Bị trong cuộc đời. Vinh, ta nên quên ông chú trí thừ về chiều của chúng ta kéo mắt vui.

Phượng công kích ông bác sĩ Mạch một hơi dài. Con nhỏ làm tôi ngạc nhiên. Vì nó dùng điển cố... *Tam quốc chí điển nghĩa* ! Ít khi Phượng công kích ai nặng nề thế. Vinh lắc đầu :

— Chị hiểu lầm chú Mạch. Chị sẵn ác cảm với chú. Vinh báo tin chị ra Nha Trang, chú Mạch bảo sẽ đưa chị đi đảo.

Phượng nhún vai :

— Nếu mai đi đảo, mọi người sẽ rõ ông bác sĩ Mạch.

Nó đập vai tôi :

— Nhớ đừng đòi uống bia. Ông ấy mang theo một thùng bia hộp ướp lạnh nhưng sẵn sàng từ chối đề... *độc âm* ! Tôi quên tôi có ông chú họ tên là Mạch, bác sĩ phách lối hạng nhất Nha Trang. Có lẽ, chỉ bọn thầu làm đường cho Mỹ, thầu giặt quần áo Mỹ, thầu đồ rác Mỹ chiêm ngưỡng ông ta và thêm giao du với ông ta. Ờ ờ, mai mai đến Club nautique của Nha Trang chúng ta sẽ thấy những khuôn mặt nhà thầu học đòi trò chơi trượt nước. Rất có thể họ sẽ vừa trượt nước vừa biểu diễn đồ rác !

Vinh nhăn nhó :

— Chị Phượng mĩa mai cay đắng quá.

Tôi giàn hòa :

— Nặng to rồi, xuống bãi chứ?

Chúng tôi vào phòng thay quần áo của quán nước để thay quần áo tắm. Phượng mặc bộ bikini tuyệt đẹp. Con nhỏ « khai trương » bộ bikini từ Pháp mới gửi sang. Trông Phượng ngon mắt lạ lùng. Nó đúng là trái táo vừa chín. Nếu tôi là con trai, tôi sẽ đứng xa chiêm ngưỡng Phượng, tôi sẽ coi trái táo là trái cấm. Bởi tôi biết nếu tôi yêu Phượng tôi sẽ ê răng khi cắn trái táo. Bởi tôi biết nếu ai yêu Phượng thật thà, trái táo vừa chín sẽ biến thành trái billard đỏ. Và kẻ thật thà sẽ gãy răng ! Chúng tôi xuống bãi. Mọi người đương có mặt ở bãi biển hướng hết về Phượng. Những chàng trai căng mắt nhìn Phượng. Đang đi, họ dừng bước. Đang nằm, họ ngược đầu lên. Giá mà Phượng quảng cáo cho bộ bikini, nó sẽ nói thầm : « Hôm nay có nhiều người nhòm ngó tôi quá. Chắc là tại tôi mặc bộ bikini tuyệt đẹp đấy » ! Phượng hiểu nó đang được tán tụng. Nhưng Phượng thân nhiên. Con nhỏ không hề nóng tai, đỏ mặt. Nó đập nhẹ vai tôi :

— Ở đây cần một nghệ sĩ.

Tôi không hiểu rõ ý của Phượng. Con nhỏ tiếp :

— Thị trưởng của những thành phố du lịch không thể là những ông vai u thịt bắp mà phải là những nghệ sĩ. Đà Lạt mà có một thị trưởng

nghệ sĩ, thác Cam Ly sẽ hết phân ngựa ! Nha Trang mà có một thị trường nghệ sĩ, bãi biển sẽ hết lon đồ hộp Mỹ và sẽ đầy màu sắc. Đà Lạt có đài phát thanh, Nha Trang có đài phát thanh, tiếc rằng quý vị quản đốc thiếu sáng kiến làm những cuộc phỏng vấn khách du lịch xem họ nghĩ gì về Đà Lạt, Nha Trang khi họ, lần đầu tiên, tới Đà Lạt, Nha Trang.

Con nhỏ Phượng nhiều ý kiến độc đáo. Nó thầy cho tôi hộp *Santan* và nói :

— Thoa khắp người mi đi, kéo đêm nay mi hết ngứa quậy.

Vinh và bạn của hắn bận rộn với công việc bơm những chiếc phao nhiều màu. Bãi biển cần màu sắc. Một nghệ sĩ sơn dầu làm thị trường Nha Trang, bãi biển sẽ hết màu đen ngay. Và sẽ rực rỡ như một bức tranh rực rỡ nhất của Van Gogh. Ủ nhỉ, tại sao các thi sĩ, văn sĩ, họa sĩ không được mời làm thị trường những thành phố du lịch ? Vinh đã phóng những chiếc phao xuống nước. Phượng tiên phong chào mừng biển. Nó nhào lặn và đập nước tứ tung. Vinh mời tôi :

— Nhị... ra khơi chứ? Nước biển buổi sáng nhiều « sinh tố » lắm.

Tôi cười :

— Anh ra khơi trước đi. Tôi ngồi phơi nắng đã.

Vinh hẹn gặp tôi ngoài xa. Một mình tôi ngồi trên bãi ngấm nắng nhây mửa trên mặt nước và tưởng tượng nắng đang khiêu vũ với biển. Tôi nghĩ tới ý kiến độc đáo của nhỏ Phượng : Ý kiến thị trường thành phố du lịch phải là nghệ sĩ. Đà Lạt, tôi đã lên đó và đã thất vọng, nhiều thất vọng. Những cái tên hồ Than Thở, rừng Ái Ân, thung lũng Tình Yêu nghe thật tuyệt vời. Đến tận nơi thì chán chường chất ngất. Đà Lạt đông ăn mày hơn Vũng Tàu. Ăn mày xếp hàng trước cửa các hiệu ăn uống, thay phiên nhau vô xin tiền, cãi cọ nhau vì vô... sai luật lệ ! Hồ Xuân Hương đầy bèo Nhật Bản tấp quạnh và cỏ bên hồ đã tự do mọc. Hiếm thay những chiếc ghế đá trên bờ hồ cho du khách ngồi ngắm sương chiều lãng đãng rây trên mặt hồ. Và nếu du khách có tâm sự nào nề cần đến hồ Than Thở để thở than, du khách sẽ phải ngồi dưới đất ! Giả dụ một nghệ sĩ làm thị trường Đà Lạt, bên bờ hồ Xuân Hương sẽ nhiều ghế đá, sẽ nhiều những túp lều cho những đôi tình nhân, sẽ nhiều câu cầu cho thuê, mỗi câu bán đề những đôi tình nhân vừa câu mộng vừa tình tự vừa nghe tự đáy hồ vang lên bài thơ *Đà Lạt trong mơ* của Hàn Mặc Tử. Đà Lạt sẽ là một thành phố của tình yêu. Cửa tuổi trẻ. Nhưng Đà Lạt đang là thành phố dưỡng bệnh. Một vài ngọn đồi thơ mộng đã lên cơn sốt rét vì những căn nhà chiếm đất bằng quyền lực. Quyền lực đuổi thơ mộng đi. Và Đà Lạt chẳng còn gì đang lưu luyến. Ôi, thành phố du lịch của quê hương tôi, chưa nó nổi cái cầu tiêu công cộng thì nói chỉ một nơi trình diễn âm nhạc ! Nhạc không lan tỏa trên mặt hồ Xuân Hương. Chỉ có những chiếc *pédalo* thăm nã khuấy động nước hồ khiến loài cá cũng nổi cơn bất bình lặn sâu dưới bùn đen.

Nắng xâm lạng thật nhanh. Nắng chiếu rọi đôi vai tôi. Nắng ngập bãi. Nắng đầy biển. Nắng đuổi mắt hút cái ý kiến độc đáo của nhỏ Phượng

Ngoài xa, Phụng, Vinh và các bạn đang đùa vui với nước biển. Tôi yêu biển lắm. Tôi yêu biển Nha Trang lắm. Biển hãy giúp tôi tìm thấy viên ngọc trai mơ ước, viên ngọc trai dưới lớp cát mịn và lung linh huyền ảo dưới nắng mặt trời. « Phụng, mí cứ tắm, cứ hòa nhiên, cứ cười nói. Còn tao, tao không chối cãi là tao đang leo dốc mơ ». Tôi đang mơ ước nhìn rõ sự tuyệt vời nằm trong trái tim Nha Trang...

Chương ba

Anh chàng đến tự lúc nào, tôi không biết. Chỉ biết anh chàng ngồi gần tôi, cách nhau một cánh tay vươn dài. Chắc chắn, anh chàng đã say sưa ngắm tôi. Trong cơn mơ, ta bảo thể xác ta đừng nức ních đợi ta theo tâm hồn bay cao vút lên vùng trời mộng tưởng. Khi ấy, tôi vắng nhà. Và anh chàng đứng lơ ngơ ngoài cửa. Bây giờ, tôi đã trở về. Anh chàng vẫn đứng lơ ngơ ngoài cửa. Sẵn có cái jumelle của Phụng, tôi giả vờ cầm đưa lên mắt nhìn ra biển xa. Thực tình, tôi nhìn trộm anh chàng, nói kiểu Phụng, đề chăm điếm. Anh chàng không vô răng. Đó là điều thất vọng trước tiên của Phụng. Hơn thế nữa, khuôn mặt anh chàng rất đàn ông, đôi chút sương gió và đôi chút sâu muộn. Khuôn mặt, dường như, đã xa sách vở nhưng vẫn phôi bày những nét khiến tôi suy nghĩ tới những nhân vật lãng mạn cách mạng của tiểu thuyết. Tôi buông cái jumelle xuống cát nhìn anh chàng bằng đôi mắt còn mộng ước mơ của tôi. Anh chàng, bất chợt, nhìn tôi. Chúng tôi cùng ngờ ngàng. Anh chàng mỉm cười, khẽ gật đầu chào tôi. Anh chàng xích gần thêm một chút. Rồi anh chàng dùng ngón tay vẽ nhanh quang cảnh bên trong rạp chiếu bóng. Ở màn ảnh, anh chàng viết tên phim *Where the boys are*. Và vòng một dấu hỏi. Anh chàng hỏi tôi đã coi phim này chưa. Tôi đưa cả bàn tay xóa dấu hỏi. Lập tức, anh chàng đánh một dấu hỏi thứ hai. Chúng tôi diễn lại một xen trong phim *Where the boys are*. Thay vì trả lời bằng tiếng nói như Luna Pattern, tôi đã đùa nghịch với anh chàng bằng chữ viết trên cát.

— ?

— Tôi ở Sài Gòn ra.

— ?

— Tôi đi với bạn.

— ?

— Tên tôi là cây cầu và số hai dịch sang tiếng Trung Hoa. Anh biết chữ ?

Anh chàng bèn viết hai chữ Cầu rất bay bướm. Đúng là Kiều Nhị. Tôi biết đúng tên tôi vì tôi đã nhờ con bạn học Văn Khoa cừ Hán văn dịch và viết giùm tên tôi. Và tôi đã thuộc mặt chữ, nét chữ. Anh chàng lại tiếp tục trò chơi của George Hamilton.

— ?

— Hiện tôi ngụ tại một biệt thự đường Yersin.

(Còn nữa)

BÊN DÒNG HẠNH PHÚC

VŨ THỊ HẢI DƯƠNG

Em tên là Hoa Vàng và bạn em, hân tên Sao Trắng. Đó chẳng qua là vì em dòng họ Hoa và hân dòng họ Sao mà thôi. Còn cái tên Vàng và Trắng thì đâu có gì là lạ. Tại vì mẹ em biết em thích màu vàng và mẹ hân sinh hân ra trắng hồng vậy đó. Em cũng chẳng biết hân có thích màu trắng như em đã thích màu vàng không nữa. Nhưng dù sao thì cũng đã là tên rồi. Vả lại, chỉ có tên em, Hoa Vàng và bạn em, Sao Trắng là ngộ nhất trong họ thôi. Riêng em thì em thích cái tên mà mẹ đặt cho em lắm. Hoa Vàng! Hoa Vàng! Hay ghê đi ạ. Mà còn cái tên Sao Trắng của bạn em nữa chứ, cũng hay ra phết. Nhưng trông ra đáng mắt hân buồn thì phải. Có lẽ hân không bằng lòng cái tên Sao Trắng? Hay là hân thích tên Sao Xanh, Sao Hồng chi đó? Vậy chứ mà chị em nói em thích tên Sao Trắng lắm, và khi có hân ở bên cạnh, em hay gọi hân bằng tên thì hân cười và đôi mi khẽ chớp. Lại ghê đi ạ.

Em cũng quên nói thêm rằng em với Sao Trắng thân nhau lắm, thương nhau lắm và nhất là... yêu nhau lắm. Bạn bè em nè, bạn bè Sao Trắng nè, đều biết là em với Sao Trắng thân nhau cơ mà. Chẳng nói chi đâu xa cả, đến họ Cổ Tim và Mây Xanh còn biết chuyện tụi em nữa là. Họ Sao của hân và nhất là mẹ hân tán thành câu chuyện của em và Sao Trắng ghê gớm. Cả họ bên em nữa cơ. Bạn bè em nghịch lắm, có đưa viết tên « Sao Trắng + Hoa Vàng » đây vào sách học. Muốn khoe. Sao Trắng hay qua nhà thăm em lắm. Nhà của Sao Trắng cũng không xa nhà em bao nhiêu, chỉ cách nhau một khoảng đường dài chút xíu. Nghĩa là họ Mây Xanh và Cổ Tim ở chính giữa. Muốn đến nhà em, Sao Trắng phải đi ngang nhà họ Mây và họ Cổ. Vậy đó mà cũng xa ghê đi và Sao Trắng thì òi chao, hân siêng ghê gớm.

Buổi sáng và buổi trưa, khi loài người thức giấc, và nhộn nhịp, thì Sao Trắng không đến thăm em. Họ nhà Mây, lúc bấy giờ, kéo về lù lượm, che kín cả đường đi, ra chiều vui rộn. Lúc đó em thật buồn, buồn ghê đi ẹ. Và em chỉ thơ thẩn ở trong vườn, khu vườn nhỏ xíu, chơi đùa với mấy nhỏ bạn họ Cỏ. Em dạy tụi nó thêu, làm bánh. Hoặc em chỉ ngồi thu mình trong chiếc ghế mây màu xanh năm cánh mỏng thật đẹp. Để mộng mơ, để nhìn họ Cỏ đang cọt đùa với gió và họ Mây đang đùa bỡn với nhau cho đến khi nắng chiều sắp tắt thì khu vườn nhà em đượm màu vàng nhạt của thủy tinh và cùng lúc họ nhà Mây xôn xao rủ nhau về phía chân trời xa tít. Đó chính là lúc trái tim em bàng hoàng rung động. Thời gian như muốn ngừng trôi và em cố muồn ngăn nỗi thẹn thùng vầy kín. Muốn dấn mình vào đám lá xanh rêu để che lấp khuôn mặt đã ửng hồng màu rượu. Sao Trắng đến thăm em khi màn đêm vừa buông xuống, khi không gian bắt đầu im lặng và mặt trăng tỏa muôn nghìn ánh sáng huyền diệu xuống khu vườn như những khúc nhạc tình bất hủ mà hôm nào em nghe, đã làm rơi nước mắt.

Đôi mắt của Sao Trắng, bạn em đẹp lắm. Cả mái tóc của Sao Trắng nữa cơ. Mái tóc mà em hay gọi đùa là « hồ lãng bạc ». Giọng nói của Sao Trắng nhỏ như chim vậy thôi. Em thích quá. Sao Trắng còn biết đàn và biết hát với chiếc guitar nhỏ xíu hắt hieu tầng âm điệu. Có hôm nào trời thật đẹp, Sao Trắng đến thăm em và hát đàn ru em ngủ. Chẳng hạn như tình khúc Sérénade trầm buồn em ưa thích. Bên Sao Trắng, bao giờ em cũng thấy mình bé nhỏ cả. Mà Sao Trắng thì như núi cao với vợ và như sông thăm thẳm.

Em với Sao Trắng quen được nhau là nhờ họ Mây làm mối và họ Cỏ làm mai. Và lại cũng có đôi lần tình cờ gặp Sao Trắng ngao du đầu đó. Đây là hồi em chưa biết gì về Sao Trắng. Bây giờ thì « trước lạ sau quen », em mới biết là hẳn đi tìm văn thơ điệu nhạc của thiên nhiên còn tích tụ với gió sương. Em cũng chẳng biết em thương Sao Trắng từ hồi nào nữa cơ. Có thể là đầu niên học mới ở ngôi trường Trăng Rằm hay cuối tháng tám khi họ Cúc Vàng bắt đầu khoe sắc. Nhưng nếu em không lầm thì Sao Trắng ngỡ ý thương em, nhớ trong một lần Sao Trắng dạo chơi trong thung lũng rộng và leo núi ở Đá Nâu. Câu chuyện cũng giản dị và nhẹ nhàng quá trời, nhưng em vẫn thấy trái tim em đập mạnh khác thường và máu từ khắp nơi dồn lên đôi má. Nóng bừng bừng vậy đó. Lần này em cũng khóc khi Sao Trắng ngỡ ý thương em.

Vào mùa Xuân, khi họ nhà Bướm, Ong rú rờ bay lượn, cọt đùa cùng các nàng Cúc Vàng, Đào Trắng, thật là lời thì em, mắt mở tròn ngồi thu mình trong ghế rộng, nhìn nắng xuân mà mơ ước thật nhiều. Dự chờ thời gian đi qua cho màn đêm buông xuống, cho Sao Trắng đến thăm em, cho cửa trời rộng lối. Khi ấy, Sao Trắng hay đem đến cho em những đạ khúc cô đơn mà Sao Trắng kẹp thành những hạt kim cương nhỏ xíu, long lanh nhưng dễ vỡ. Thời gian ngắn ngủi mà em với Sao Trắng gặp nhau thật nhiệm màu. Sao Trắng ở cạnh bên em hiền dịu. Tự dưng em lại làm nũng và điệu ghê hờn. Họ nhà Cỏ ban đêm nhìn em hay cười mỉm. Mà em thì hay giận

Sao Trắng lắm, những cái giận không đâu và nhỏ bé. Em hay hơn nên Sao Trắng vỗ về và năn nỉ hoài vậy đó. Mùa Thu và mùa Hạ cũng thế. Em và Sao Trắng thường xuyên gặp nhau. Nhưng vào mùa Đông. Khi những ngọn gió bắc bắt đầu thổi, khi những màn sương trắng bắt đầu giăng lối và khi màn đêm buông xuống thì họ Mây Xám mặc những chiếc áo lông cừu màu trắng sữa, họ Cổ Tim bắt đầu thu mình vào bên nhau và họ nhà em khoác những chiếc áo len màu xanh rêu im ngủ. Em buồn vô hạn vì đường xưa đã bị bung lối cũ. Họ nhà Mây kéo ủ ngợp trời thì làm sao em thấy đâu Sao Trắng. Chắc ở trên cao, Sao Trắng lạnh lũng và cô độc lắm, chắc ở trên cao, Sao Trắng nhớ đến em nhiều. Nghĩ đến đây mà em muốn khóc. Thỉnh thoảng Sao Trắng có gửi cho em những cuốn sách nhỏ, giấy mỏng và thơm mà Sao Trắng bảo với em đây là Nhật Ký.

Những kỷ niệm của em và Sao Trắng thật đẹp và khó quên. Làm sao em không nhớ. Có những lần Sao Trắng ngao du từ nơi này đến nơi nọ. Có khi từ Cồn Cỏ đến Suối Mây, có khi từ Sông Xanh ngược lên Cầu Đỏ, thật xa xăm. Những lá thư nhỏ nũng nần Sao Trắng nhờ Mây Xanh chuyển đến làm em vô cùng cảm động. Nhớ mấy cho vừa. Bây giờ thì Sao Trắng đi xa em rồi mặc dù em biết là mùa Thu, mà sao hình như mùa Đông còn len trong hơi thở. Lá thư nhỏ của em, mà lúc chiều em bỏ chơi tại bạn năm viết cho Sao Trắng vẫn còn nằm im trong sách học. Em đợi họ Mây đến để nhờ bác ta chuyển đến Sao Trắng ở phương xa.

« Sao Trắng yêu dấu của Hoa Vàng,

Hoa Vàng mới thi đậu đó, Sao Trắng vui không. Bây giờ Hoa Vàng vẫn học trường Trưng Bầm, vẫn đi về con đường Sỏi xám và vẫn nhớ Sao Trắng như thuở nào niên học cũ. Hoa Vàng học buổi chiều, Sao Trắng ạ. Buổi chiều để nhìn thấy những nhớ thương rơi đầy sân ngoài khung cửa sổ, để nhìn thấy nắng vàng vỡ nát ở ngoài hiên. Bắt đầu niên học mới, Hoa Vàng sẽ cố gắng trọn một năm cho Sao Trắng ở phương xa vui, chịu nhá. Mà để em hỏi Sao Trắng câu này nghe. Thế ở miền cao, có buồn lắm không, Sao Trắng hả. Thế ở miền xa, sương có giăng đầy núi và trái tim có đắm vòng nước mắt không hở dấu yêu? Bây giờ vào mùa Thu rồi đó Sao Trắng ạ, mà sao mình lại xa nhau, há Sao Trắng. Buổi sáng khi em thức giấc, bỗng thấy những hạt pha lê còn lạnh cảm lóng lánh, lại bắt đầu rơi rụng ở ngoài hiên. Buổi sáng em thức giấc, chợt thấy trái tim đau từng hơi thở, chợt thấy mắt buồn rưng rức và em bật khóc thật dễ dàng.

Em nhớ Sao Trắng lắm cơ, Sao Trắng ạ. Nhớ đến nỗi lười biếng cười đùa, đến nỗi lãng quên tất cả. Mẹ Hoa Xưa trách nhẹ em hoài, và em ngượng ngùng quay sang giận mẹ. Họ Cổ Tim và Mây Xanh cũng hay chọc em lắm cơ, nhưng em cứ lơ đi, Sao Trắng ạ.

Lá thư dài chưa, Sao Trắng nhỉ, mà sao em buồn ngủ và mỏi tay ghê cơ. Thôi ạ, Sao Trắng cho em ngừng viết nghe, Sao Trắng thương những ngón tay của em một tí nha. Cho em mí Sao Trắng một cái trước khi dừng bút và nói thêm với Sao Trắng rằng, ở ngoài hiên, những con chim nhỏ vừa hót cái bài gì mà có câu « hạnh phúc đến trong tay ta, nâng niu như hoa đầu mùa » đó cơ, Sao Trắng ạ.

VŨ THỊ HẢI DƯƠNG

BA : GẶP GỠ

Trời Sài Gòn vẫn đầy nắng nhưng buổi chiều đôi khi có những cơn mưa bất ngờ trút xuống. Mưa không kéo dài lâu, mưa ào ạt cuốn cuộn ngắn chưa bằng một xuất chớp bóng nhưng cũng đủ làm ướt những người đi đường không chỗ nấp.

Và mưa đã làm ướt bức điện tín màu xanh của người đưa thư chạy vội lên căn gác trao cho tôi. Sau buổi trưa, tôi bị giam lỏng trong phòng nhỏ vì màn mưa dày đe dọa đan đầy ngoài khung cửa sổ.

Tôi vẫn thường sợ những bức điện tín vẫn tắt và cấp tốc, đầu nó mang màu xanh hy vọng. Tấm giấy mỏng thấm nước ướt vào lòng tay tôi run run mở. Lần đầu tiên từ ngày quen Mơ Nữ, đây là mảnh giấy ghi những hàng chữ viễn ký chứ không phải nét chữ của em. Và giới hạn trong vài chữ đen, tôi cũng không được nghe lời nói của em êm đềm vang lên như một bài thơ trong lá thư thường lệ. Từ nhà Bưu điện ở thành phố ngoài đó, người ta đã đánh gởi vào cho tôi lời của em một vài dòng ngắn ngủi :

« Em đậu rồi. Stop. Má cho vào Sài Gòn chơi với chị. Stop. Nhưng không biết có nên vào không. Stop. Chờ em quyết định. Stop. Cảm anh không được có ý kiến.

M.N »

Tôi trải rộng bức điện tin nhàu nát trong tay. Giờ đây tôi mới còn tin màu xanh vẫn là màu tươi vui hy vọng. Thế là Mơ Nữ đã đổ. Em thấy chưa, tôi đâu phải là kẻ thù đáng ngại đối với sách vở của em. Những ngày gần kỳ thi em đã quên rưng bỏ biển, đã ít trò chuyện với tôi khi loan báo khởi đầu cho một mùa bằng giá. Đến nay, gió lạnh chia cắt đã ngừng thổi, biển cả chia mừng kéo lại, mọi người cạn khô đã mọng ướt đầy tiếng nói tao phung.

Thế mà hỏi đó chưa gì em đã lo ngại :

*Em không biết anh là
Trở lực hay trợ lực cho em
Trong những ngày còn mang cặp sách
Nếu anh là trợ lực
Thì em hạnh phúc biết bao nhiêu.
Khi dung hòa được những chữ khô ran trong sách giáo khoa
Với những lời thơ mềm gọi hồn bay bổng.
Nhưng nếu anh là trở lực
Thì làm sao em có thể vượt qua hàng rào anh xây đó
Khi em không nở bẻ cả những cành gai*

Mơ Nữ. Tôi đâu muốn ngăn cản một ai. Tôi đâu thể dang tay ôm lấy cho riêng mình cả một thời tuổi xanh áo trắng của em. Em lớn lên tươi tốt như một mầm cây gieo trong lòng đất lành. Đất màu mỡ ấy là tặng vật thanh xuân không đến hai lần cho tuổi trẻ, là mái nhà, là trường học, là giường ngủ màu hồng ấm áp, là bằng vàng chẳng sót tên mình.

Tôi chưa xứng đáng để so sánh với đất đai quý giá đó. Tôi chỉ dám ao ước mình là dòng mạch nước âm thầm thấm cho đất đôi chút ngọt ngào. Một ngày kia, tôi hy vọng sẽ lớn lên, sâu sắc, bát ngát như đất đai. Thấm nhuần được bài học kiên khổ, rộng lượng của đất. Ở một nơi thấp, mà mạnh mẽ chịu đựng cả những ngày giông bão và nắng trời thiêu đốt, vững bền lặng lẽ nâng đỡ cho cả triệu người, làm gốc rễ nuôi nấng cho ngàn hoa thơm và cây trái chín.

Mơ Nữ. Một ngày kia, xin em nở từ lòng tôi một cành lan tím, để khoe màu không thua kém gì những loài ngọc lan, phong lan bám trên nhánh cây rừng..

Mưa đã ngọt bên ngoài. Trên mái ngói đỏ chỉ còn từng giọt chậm rãi rơi. Nắng ửng vàng phơn phớt dần dần tỏa ấm trong bầu trời. Tấm giấy xanh mang theo tin mừng (mới chỉ là tiêu đăng khoa thôi), đã khô trong bàn tay tôi ấm đầy niềm sung sướng và bồi hồi chờ đợi.

Vài chữ vẫn cấp tốc chạy theo đường giây thép chưa đủ. Tôi đợi chờ thêm những lời thơ quen thuộc, và giờ đây chắc Mơ Nữ không còn lý do nào mà chẳng ca hát tưng bừng bản nhạc vui thật dài trên trang giấy.

Gởi cho tôi thật nhiều nghe Mơ Nữ. Nhưng rồi em vẫn chưa gởi trọn cho tôi một bài hóa tấu khúc, lời em vẫn cứ ngán vu vơ như một đoạn sáo diều :

*Anh thật là may em rất là hên
Vì nếu thi rớt chắc mình chẳng bao giờ viết cho nhau nữa
Mọi năm em vẫn vững tin vào sức học của mình
Nhưng đặc biệt năm nay... kể từ khi biết anh
Em đi thi mà run như cây sậy
Vì điều em nhớ nhất không phải là sách vở
Nhất là bài luận văn em không mở nổi đoạn nhập đề
Trái với lúc viết thư cho anh
Chỉ chăm mực là viết thao thao bất tận
Chắc em đổ vì năm nay mấy ông giáo vớt dềm nhiều
Một năm chiến nạn tai ương bão tố hung cuồng khắp nước
Và cơn bão lớn nhất cũng đã trút xuống đời em
Hung hăng dịu dàng dễ thương dễ sợ
Từ mùa thu năm xưa ấy anh đã thổi, về...*

Ơi Mơ Nữ, em cho tôi là hơi thở, là cánh bướm xa, là áo ấm của em... cũng được đi. Nhưng cứ sao nay lại gọi tôi là bão tố. Tôi theo hạt mưa ngâu nhỏ nhoi về với em lăn trên tóc nhẹ nhàng, chứ đời nào là ngọn cuồng phong giông bão. Em không nhớ cái ngày ngồi nóng bức trong phòng thi, có một làn gió mát nào vờn trên trán em thổi mái khiến em dễ dàng tìm ra đáp số bài toán khó. Gió đồng tình cộng sự ấy là tôi chứ còn là ai nữa.

Nhưng Mơ Nữ đã lạc đầu :

*Thôi anh đừng nói xạo nói láo nói dối nói dỏc nữa
Em mà rớt là chắc chắn vì anh
Còn đổ thì chưa chắc vì anh đâu
Vì công em gao bài công thầy công cha mẹ
Chứ đâu phải vì công anh viết thư cho em
Kể cho em nghe những cảnh đẹp trên đời
Xúi dục em mơ xa đến những màu sắc lạ
Tập cho em yêu những hương màu kỳ ảo
Độc cho em nghe những lời mật say sưa
Anh thật là tai hại thật là nguy hiểm
Báo hiệu cho em biết có một dòng suối ngọt mới này mầm
Khiến em thấy sách bài tập như cốc nước lã...*

Thế nhưng dòng suối ngọt đó đâu đời Mơ Nữ. phải trầm mình tắm mát quanh năm. Tỉnh thoảng trí óc khô và buồn tẻ, em hãy tìm đến suối. Suối lặng thính chờ đợi muôn đời trong rừng sâu không một lời rử rê thúc hối.

Và như thế, niên học của em đã kết thúc bằng một chiếc chìa khóa vàng, mở ra cả một mùa hè thành thang tươi đẹp. Em có dành vài ngày ngắn ngủi nào của mùa hạ rảnh rang đó cho tôi không.

Mơ Nữ trả lời :

*Tuần tới em theo chị vào Sài Gòn
Ở nhà một người bà con mà đây là địa chỉ
.....
Nhưng nói thế chứ anh không được
Đến tìm em mang theo bộ mặt ngơ ngáo
Hỏi lung tung chuyện về em là em ốm đòn
Chị sẽ vặn hỏi em : sao mi ở lộn ngoài kia
Mời vô đây mà quen ngay với một ông bạn lớn
Em biết trả lời sao giải thích làm sao
Rồi chị sẽ cầm chổi lông gà múa vài đường cho anh trốn chạy
Và lên E-Việt Nam « đóng thành » em cấp tốc giả lại về nhà
Cả đê thông thả chậm chạp và lừ lừ
Em sẽ đến thăm anh vào buổi chiều nào đó
Mang theo một chuỗi hạt kết bằng trái thông khô
Đề làm quà ra mắt cho đúng tình « huyuh maui »*

Tôi đang chờ em, Mơ Nữ. Năm nay chắc có đến năm mươi ba tuần lễ vì bây giờ chờ em tôi thấy dài gấp đôi thường lệ. Và tôi sẽ không kiên nhẫn bất động chờ em đến đâu. Tôi sẽ tìm em ngay trong ngày đầu tiên em vào đất lạ. Dầu chẳng dám gõ cửa đường đột hỏi tên em, chỉ giả vờ như người khách ngồi thờ ở trong quán nước bên kia đường, nhưng đôi mắt chỉ đắm đắm hướng về một công nhà bí mật.

Tôi tiếc chúng ta không được gặp nhau trên một vùng biển vắng chỉ có hai người. Nhưng giữa rừng người xe cộ vội vã ồn ào, nếu có hai kẻ nào lặng yên trao mắt tìm nhau, hai kẻ đó là tôi và em.

Và khi chúng ta vững chắc sát bên nhau, không bị cuốn theo bụi mù vẩn đục của phố phường, thì tất cả nếu không biến thành đài hoa nâng đỡ cũng sẽ im lìm làm sa mạc vắng.

Theo đúng ngày Mơ Nữ đã nói và địa chỉ em cho biết, tôi tìm đến trước một căn nhà. Và trái với dự đoán, không có quán cà phê kín đáo nào trước mặt cho tôi ngồi dai dẳng ngắm chờ. Chỉ có một chiếc xe bán nước trái cây xay với bộ ghế đặt lộ thiên quá rõ ràng trước mắt mọi người.

Không còn chỗ nào để ẩn nấp, tôi đành ngồi một mình chờ vợ giữa nắng trông thật kỳ cục. Từ ban trưa cho đến chiều, thay vì nếu có một tách cà phê « phin » là có thể rí rả nhâm nhi suốt buổi, tôi phải uống hết ba ly nước trái cây cầm chừng để kéo dài thời gian ngồi lì mà không bị người bán hàng khó chịu. Nào nước măng cầu, xoài, thơm..., ớn ngọt đầy bụng đến ngất ngư. Thêm một bao thuốc lá liền tiếp đốt khô môi cháy bỏng.

Nhưng rồi chẳng thấy Mơ Nữ đâu cả. Chiều tối xuống dần trên công nhà vẫn khép kín. Tàn cây bên đường đổ bóng sớm âm u buồn bã thêm. Biết em đã vào Sài Gòn đúng ngày này không, hay đã vào mà cứ nắp kín trong nhà, hay dời lại chuyển đi vào một ngày mai nào khác. Hay đáng buồn nhất, là mọi cuộc mưu tìm gặp gỡ giữa chúng ta đều bị hủy bỏ vào giờ chót, những bước chân đầu rón rén của em đến gần tôi đã rẽ lối hoặc đánh đứt đoạn quay về.

Tôi ngồi đợi đến tối. Người bán hàng đuổi khéo để thu dọn bàn ghế. Giờ này không còn có chuyến xe đò nào chạy vào thành phố. Biết em sẽ vào đây với tôi bằng lộ trình nào, những cánh chim đêm đều đã mỏi chẳng thể bay qua ngàn dặm.

Tôi đành một mình về với căn gác quen thuộc, gác nhỏ lơ mờ tối chợt bỗng như lớn ra và trống vắng lạ thường.

... Một hai ngày trôi qua, tôi phải trở về với sinh hoạt đều đặn nhàm chán của thành phố. Tôi gửi gấp đến Mơ Nữ một lá thư hỏi tại sao mùa hè hoàn toàn nghỉ ngơi này của em mà không có một ngày gặp gỡ cho tôi.

Như không thấy em trả lời mau chóng như thường lệ. Tôi sốt ruột quá chừng, ngày nào cũng đi ngang qua nhà người bà con của Mơ Nữ ở Sài Gòn. Có một vài người thỉnh thoảng ra vào nơi cổng đó, nhưng không có ai trạc tuổi Mơ Nữ. Và nếu gặp em, tôi sẽ chẳng cần hỏi tên hỏi họ. Tôi chỉ cần thấy em, là trong giây đầu tiên, tôi sẽ biết chắc chắn đó là em. Dầu tấm hình em gửi cho tôi lúc trước, em đã cố tình lựa một bức hình chụp em cúi đầu xuống, tóc phủ che hết mặt, tôi chỉ được thấy toàn là tóc và tóc...

Đúng vào lúc tôi không còn hy vọng gì về một ngày hội ngộ, Mơ Nữ đến...

Mơ Nữ.

Tôi sẽ không nói gì hết về tình cảm xôn xao, ký diệu, bùng vỡ, kết trái của tôi trong ngày đầu tiên gặp gỡ ấy. Tôi sẽ không nói gì, sẽ không kể cho ai nghe về hình bóng của em khi gần lại bên tôi, có tiếng nói vang lên để cho tôi biết đó là em thực sự bằng xương thịt, chứ chẳng bằng bệnh huyền hoặc như sương, ẩn hiện chấp chùng trong những cánh thư từ miền cách biệt.

Tôi sẽ không nói gì hết về vũ trụ ý nghĩa và riêng biệt của chúng ta. Về đôi mắt trong xanh chan chứa cả trời cao và bóng lá của em. Về đôi môi run rẩy. Về mái tóc rối ngang vai như lúc nào cũng là tàn cây giữa gió. Về vầng trán, nơi tàng trữ và phát triển mãi mãi những lời lẽ giàu có không ngớt trao gửi cho tôi. Về chiếc mũi của em, cơ quan nghịch ngợm và vui vẻ duy nhất trên một khuôn mặt hơi sần muện vì cứ làm ra vẻ nghiêm trang như người lớn.

Tôi sẽ không nói gì hết về những điều đó. Trong đời, tôi đã nhận và đã cho rất nhiều. Nhưng lần này tôi muốn giữ lại cho riêng mình một chút gì của em cho riêng tôi, và của tôi cho em.

Đầu không phải là kẻ hà tiện, nhưng chúng ta chẳng có lý do gì để bộc lộ rộng rãi quá đáng giữa thiên hạ vô tình tấm lòng hữu ý riêng rẽ của chúng ta.

Mơ Nữ.

Em bằng lòng chưa. Tôi đã theo đúng lời dặn dò của em khi mới ngại ngần chúng ta tìm mặt, nhìn ngắm nhau lần đầu sau khi đã nghe tiếng gọi nhau qua hơn một năm trời quen biết.

(Gòn nữa)

buổi sáng mùa thu

TẦN HOA

MỘT NGÀY LẠI ĐƯỢC BẮT ĐẦU BẰNG NHỮNG CƠN GIÓ DỊU dàng của mùa thu. Trời không u ám, không huy hoàng. Trời được điểm tô bằng một màu xanh hiền hòa làm bằng khung những tâm hồn mới lớn.

Tôi bước chầm chậm ra hè đường. Thành phố hãy còn khép kín im lìm sau một cơn bão nhỏ đêm qua. Có những chiếc lá lác đác rơi trên mặt đường. Hình như chẳng có một người phu già nào chịu quét dọn trong buổi sáng mùa thu. Tôi đứng lại, thông thả đánh diêm châm thuốc. Một vài người qua đường, tất cả đều thông thả như tôi. Tuyệt. Tôi mong như thế. Thành phố cứ im lìm, và mọi người cứ thông thả, chậm chạp, sống lặng lẽ như những người dân của cầu trên sông Drin. Không tiền. Không bạc. Không xe cộ. Không đồng hồ. Hãy từ từ mà sống. Sống nhẹ nhàng bên khói thuốc. Sống trầm ngâm bên tách cà phê.

« Cuộc đời chỉ đẹp ở những tâm hồn biết thành lặng », một kẻ nào đã nói như thế.

Trong buổi đầu tiên gặp Chi, tôi mới bắt đầu hiểu được trọn vẹn ý nghĩa của câu nói đó. Chi, chỉ trong ánh mắt của nàng cũng đủ nói lên hết cái sức phấn đấu lẫn niềm nhủ nhục của kiếp người. Mái tóc dài ngang lưng dáng đi lặng lẽ và khoan thai, nàng như hiện thân của một bài thơ cổ.

Đôi lúc, tôi nói đùa với Chi « Chi ơi, Chi có họ hàng quen biết gì với phu nhân họ Bồ của Nguyễn Tuân không ? » Nàng liếc tôi một cái rồi gượng cười. Đôi môi hồng nhạt, lạnh lùng, nàng như đời đời chỉ dành để cười ở một cõi nào xa.

Một ngày. Những con chim nhỏ liu lo trước cổng nhà ai bên đường. Bây giờ Chi đang làm gì ? Ở đâu ? Chải đầu ? Soi gương ? Hay vẫn còn ngủ yên như con mèo nhỏ trong chũn.

Tối nghe hồn mình thoáng máy động, hình như đâu đó từ chiếc cửa sổ bên đường vang lên khúc nhạc ngân :

*Lòng cuồng điên vì nhớ
Ôi đâu người đâu ân tình cũ
Chờ hoài nhau trong mơ
Nhưng có bao giờ thấy nhau lần nữa...*

Những cơn gió mùa thu tạt tạt tề ngang mặt. Tôi nghe mơ hồ trong tâm trí, mình sẽ đi về căn nhà gỗ nơi mà cơn bão đêm qua đã làm lốc mái, những chú bồ câu hiền hòa bay lên hốt hoảng. Tôi sẽ về, tôi đi về, ngồi xuống, đời đời bên chiếc dương cầm bụi phủ.

TẦN HOA

NGUYỄN THẾ

thị trường chung âu châu

1) Khối Thị Trường Chung Âu Châu? Hoạt động? Mục đích?

2) Nguyên nhân chiến tranh Anh và Ái Nhĩ Lan? giữa Đông Hồi và Ấn?

3) Cho biết tên thủ đô của Ái Nhĩ Lan, Thụy Sĩ, Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha?

4) Tại sao người ta gọi Leningrad là một thành phố lịch sử?

NGUYỄN P. HẢI (Đà Nẵng)

Tên chính thức của cái mà em gọi là « Khối Thị Trường Chung Âu Châu » phải được dịch là « Cộng Đồng Kinh Tế Âu Châu » (Communauté Economique Européenne). Nhưng hầu hết mọi nơi, ai cũng đều gọi như em, mà còn gọi vắn tắt hơn, chỉ nói tới « Thị Trường Chung » (Marché Commun, Common Market) là người ta đều hiểu muốn nói tới cái gì rồi. Vì đã có cơ chế tương tự được thiết lập ở nhiều vùng thế giới, nhưng chỉ có

Thị Trường Chung Âu Châu thành công.

Về mục đích, thì sau Đệ Nhị Thế Chiến với sự hình thành hai khối siêu cường Mỹ Nga, các quốc gia Tây Âu (đã từng khuynh đảo thế giới trong suốt mấy thế kỷ vừa qua) thấy rằng cần phải tìm cách kết hợp thành một khối mới có thể đương đầu và trở thành lực lượng quân binh hai khối siêu cường nói trên. Điều đó hiển nhiên về phương diện kinh tế trong khung cảnh một thế giới đã đổi thay, với những tiến bộ về khoa học và kỹ thuật cũng như những yếu tố mới về sản xuất và thị trường đòi hỏi những phương tiện nhân, vật, tài lực, to tát mà mỗi quốc gia Tây Âu tự mình không thể cung ứng được. Vì tính cách hiển nhiên và thiết thực, nên vấn đề kinh tế được áp dụng trước tiên. Và công việc đầu tiên là làm sao bãi bỏ được các hàng rào quan thuế giữa các quốc gia hội viên (Bỉ, Pháp, Tây Đức, Ý, Lục Xâm Bảo và Hòa Lan) để thay vì có sáu thị trường nhỏ với những quan thuế biên khác nhau, tạo thành một thị trường duy nhất, rộng lớn (do đó mà có tên « Thị Trường Chung ») thích hợp với khả năng sản xuất của các quốc gia hội viên. Để giải thích lợi ích mà kẻ chỉ cần lấy thí dụ Hoa Kỳ. Sở dĩ Hoa Kỳ xưa nay tương đối ít lệ thuộc vào thế giới và cũng ít cần tới các thị trường ngoại quốc là vì với diện tích rộng rãi, với đầy đủ tài nguyên, với khối gần 300 triệu dân, các sản phẩm được thị trường quốc nội tiêu thụ tới 70 phần trăm.

Chính thức hoạt động từ 01-1-1958 sau khi các nước sáng lập ký kết Thỏa Hiệp La Mã (25-3-1957), Thị

Trương Chung đã thành công vượt mìn, mặc dù lúc đầu ai cũng cho đó là điều vô tưởng vì mỗi quốc gia có những cá tính, quyền lợi riêng biệt mâu thuẫn với các quốc gia khác. Hiện nay hàng rào quan thuế giữa các quốc gia hội viên đã được bãi bỏ đối với các sản phẩm kỹ nghệ. Phương thức tương tự đang được bàn thảo để áp dụng cho các nông phẩm.

Cũng trong chiều hướng trên, Cộng Đồng Then Thép Âu Châu và Cơ quan Nguyên Tử Năng Âu Châu (Euratom) đã được thành lập.

Thấy Thị Trương Chung thành công, Anh, Na Uy và Đan Mạch đang xin gia nhập làm hội viên chính thức; Áo, Bồ Đào Nha, Thụy Sĩ xin làm hội viên liên kết (Hiện đã có hai hội viên liên kết là Hy Lạp và Thổ Nhĩ Kỳ).

2) Hiện không có chiến tranh giữa Anh và Ái Nhĩ Lan (nếu là nhà ngoại giao, thì em phải cải chính gấp đây nhé!). Đảo Ái Nhĩ Lan hiện chia hai phần: nước Cộng Hòa Ái Nhĩ Lan và phần phía Bắc gọi là Bắc Ái Nhĩ Lan thuộc Anh (với một quy chế đặc biệt). Hiện có các vụ lộn xộn tại Bắc Ái Nhĩ Lan khởi sự năm 1968 vì lý do tranh chấp quyền lợi giữa thiểu số người Thiên Chúa Giáo và những người Tin Lành. Dần dần về sau chính trị xen vào, vấn đề thống nhất lãnh thổ Ái Nhĩ Lan được khơi động và vì tổ chức bí mật I.R.A. (Irish Republican Army: Quân đội Cộng Hòa Ái Nhĩ Lan) tranh đấu bằng bạo động khiến chính quyền Bắc Ái Nhĩ Lan không giữ nổi an ninh và trật tự, nên Anh quốc phải cho quân sang đảm trách. Còn giữa Anh quốc và Cộng Hòa Ái Nhĩ Lan không có chiến tranh.

→ Người Anh xưa nay vẫn được tiếng giỏi lịch sử và địa lý. Hồi 1947, khi bắt buộc phải trả lại độc lập cho lục địa Ấn Độ, Anh quốc vẫn còn muốn ảnh hưởng nên chia ra hai quốc gia Ấn Độ và Hồi Quốc (áp dụng chính sách chia để trị). Lãnh thổ Hồi Quốc gồm hai phần (cách nhau bởi nước Ấn Độ): Đông và Tây Hồi. Ấn và Hồi ngay từ 1948 đã có tranh chấp vũ lực vì vấn đề Cachemire. Riêng vụ Ấn, Hồi gần đây và kết quả là Hồi mất phần đất phía Đông, xảy ra là vì mặc dù cùng tôn giáo (lý do mà Anh quốc nài ra để lập nên Hồi Quốc cho các người theo Hồi giáo) nhưng đại đa số dân Đông Hồi là người Bengale có văn hóa, phong tục, tiếng nói riêng bị Chính Phủ (mà đa số là dân Tây Hồi) ngược đãi rồi sau đi tới chỗ bị đàn áp tàn bạo. Ấn xen vào bênh vực. Chiến tranh xảy ra, Hồi thất trận và dân Bangale nay lập một quốc gia riêng tại Đông Hồi cũ, lấy tên là Bengla Desh.

3) Thủ đô của:

- Ái Nhĩ Lan là Dublin
- Thụy Sĩ là Berne
- Tây Ban Nha là Madrid
- Bồ Đào Nha là Lisbonne.

4) Gọi Leningrad là một thành phố lịch sử vì đó là một thành phố lớn, có từ lâu và nơi đó xảy ra nhiều biến cố quan trọng.

Cho tới năm 1914, tỉnh đó mang tên St. Petersbourg, kỷ niệm Đại Đế Pierre đã khởi công xây dựng thành phố (1703).

Từ 1914 đến 1924, đổi tên thành Petrograd.

Tại đó xảy ra 3 cuộc cách mạng 1905, tháng 2-1917 và tháng 10-1917.

Tên Leningrad có từ 1924.

NGUYỄN TUẤN ANH

VĨNH QUẢN (Qui Nhơn)

Trước hết tôi mừng cháu sắp sửa nhận lãnh thiên chức làm mẹ của bất cứ phụ nữ nào trên trái đất này. Việc đầu tiên phải làm là cháu nên đến một vị Bác sĩ chuyên về sản phụ khoa để thăm thai và ghi nhớ những điều chỉ giáo cần thiết nhất. Nếu vì chiến tranh mà cháu hết giấy tờ cháu phải tới tòa án nơi định cư để xin giấy tờ chứng minh khác. Các thủ tục khai sinh cho cháu bé tương lai sẽ do nhà bảo sanh lo hộ. Cần nhất đừng hết hoảng sẽ có hại cho bào thai.

MINH TÂM (Đà Nẵng)

Bệnh của cháu như vậy đã trở nên khó chữa rồi đó vì vi trùng bắt đầu lớn thuốc chẳng qua tại cháu không đến Bác sĩ ngay để được điều trị đúng cách và đúng độ lượng ngay từ đầu. Đó không phải là triệu chứng của bệnh giang mai (Syphilis) mà chính là triệu chứng bệnh lậu (Blennorrhagie). Phải nhờ Bác sĩ thử máu (BW) và thử nước tiểu để tìm vi trùng Gonocoques nhiễm liệu mới có thể điều trị cho dứt. Cháu nên « sám hối » là vừa vì ở tuổi cháu từng trải như vậy chỉ là triệu chứng của sự hư hỏng quá sớm.

HOÀI PHƯƠNG (Saigon)

1) Rửa vệ sinh sáng và tối bằng Aseptol, Septyl hay dung dịch Mercryl Laurylé. Uống

thuốc bổ Biotone hay Vitaminérols, thuốc trừ sinh như Albamycin G4, Colimycine hay chích Chloramphénicol sẽ bớt.

2) Cháu phải đi chụp hình toàn thể bộ máy bài tiết nước tiểu (Urographie I.V.) mới biết được có sạn (Calcul) hay không. Đi tiểu không thông có thể tạm uống Vitasiphon hay Théobromine sẽ bớt. Cháu đừng nên bị quan thái quá.

DUNG (Saigon)

1) Ngồi xuống đứng lên hay bị chóng mặt có thể do tim yếu, thiếu máu hay áp huyết thấp gây ra. Chú tin rằng nếu cháu uống Camphophytine, hay Coramine, Hépatone và chích Hept-A-Myl hay Syncortyl trong ít lâu cháu sẽ thấy bớt.

2) Nếu chỉ mơ tưởng thôi thì làm sao có thể xảy ra chuyện ghê gớm đó hả cháu?... Điều này trái với khoa học cháu ạ.

3) Quá nhiều ký sinh trùng, bụng cũng sẽ to ồng ra rất xấu.

LỆ THỦY (Đà Nẵng)

Mới 16 tuổi đã vội lo gì cho vòng số 1. Tuy nhiên cháu nên năng bơi lội, leo dây nhày dây. Sang năm chú tin là sự lạ sẽ xảy ra khiến chính cháu cũng sẽ ngỡ ngàng trước kết quả tuyệt vời này.

CHÂU (Đà Lạt)

Hàng năm cứ vào mùa phượng vĩ nở đỏ ối rụng màu máu thì hàng vạn hàng triệu thể xác học trò chẳng cứ ở Việt Nam đều lâm vào tình trạng suy nhược như cháu đang là nạn nhân. Tạm dùng Réactivan, Gamma-lon Fort hay Actiphos Amphétamine để giành đua đèn sách khỏi phụ lòng cha mẹ. Tuy nhiên cháu nhớ phải chú trọng tới việc dinh dưỡng tầm bổ bằng hạt gà, sữa, thịt, cá v.v.

ĐOÀN VĂN KHƯƠNG (Qui Nhơn)

Muốn bỏ óc cháu chỉ cần dùng 1 trong số những thuốc sau đây: Cervotonic, Glutalam, Acide Glutamique, Gammalon Fort.

NGUYỄN NHƯ HỒNG (Phan Rang)

Bệnh bursu cổ của ông nếu ở trạng thái đơn thuần thì không có gì nguy hiểm đến rồi phải hết hoảng lo buồn cả. Ngược lại nếu là bursu độc thì tôi nghĩ ở tình ông

các Bác sĩ không có đủ phương tiện để chẩn đoán bệnh và trị cho dứt. Tốt hơn hết ông nên vào Sài Gòn tìm đến địa chỉ Y Sĩ Đoàn, 418 Hồng Thập Tự, người ta sẽ chỉ cho ông địa chỉ của những Bác sĩ chuyên trị bệnh này. Chắt Zode phóng xạ không dễ tìm và dễ dùng như ông tưởng. Ông nên nghe lời khuyên chí tình của tôi.

TRẦN BÌNH (Sài Gòn)

Ở tuổi 16 nếu cháu và các bạn thỉnh thoảng có bị như cháu tả thì đó chỉ là một trạng thái sinh lý hoàn toàn bình thường không có gì phải thắc mắc cả. Cần nhất là đừng tập hút thuốc lá, uống la de và tránh phim ảnh cũng như tiêu thuyết thiếu đấng hân. Nên dành thì giờ rỗi vào các trò đá bóng, bơi lội.

M. H. (Mỹ Tho)

1) Cà phê và trà đều có chứa chất kích thích thần kinh. Dùng quá nhiều là tất nhiên là không tốt. Khi buồn ngủ mà cần thức để học cháu nên vục mặt vào một chậu nước lạnh. Uống thêm Tigrinan hay Gammalon Fort sẽ có kết quả tốt.

2) Chứng choáng váng của cháu có lẽ tại cà phê hay trà. Làm nhịp tim không đều, Tâm dùng Sédocardyl và Bromanautine xem sao.

3) Mua ngay một ống thuốc mỡ Laccoderme Oxyde de Zinc để bôi chỗ lở. Uống thêm Delta Cortril và Pénicilline viên.

H.T.K. (Nguyễn thiện Thuật)

Những lời em kể bệnh không đủ để tôi đoán bệnh cho em. Tốt hơn hết em nên đến một bác sĩ danh tiếng để được khám nghiệm kỹ càng vì sợ rằng chứng em mắc là một cổ tật từ nhỏ rất khó chữa và có hại cho tương lai truyền giống cũng như cho hạnh phúc gia đình. Mong em hiểu ý tôi.

HẠ LIÊN (Tam Kỳ)

1) Giữa thuốc Tây và thuốc Bắc có nhiều khác biệt quan trọng cháu ạ.

2) Cháu có thể mua một lọ Crème Beauty Sleep hiệu Elizabeth Arden để thoa da mặt buổi tối trước khi ngủ cho mịn màng.

3) Muốn khỏi đau lưng và đau bụng khi có kinh cháu hãy uống Hémagène Tailleux.

VĂN ANH (Phan Rang)

1) Cháu thuộc mẫu người nhạy cảm

nhờ dễ xúc động. Nên uống an thần như Passiflorine Équanil và thuốc vượng tim như Tonicardine hay Cardioritmon sẽ tốt.

2) Năng bơi lội, tập thể dục sẽ được mãn nguyện.

BÔNG HỒNG (Đà Lạt)

Cháu nên làm vệ sinh hàng ngày bằng dung dịch Mercryl Laurylé hay Sep^{tyl} hay Aseptol và uống trụ sinh như Albamycin G.U., Tílo-mycine. Để lâu sẽ có hại cho tương lai làm mẹ.

MỸ LINH (Vĩnh Điện)

1) Với chiều cao đó, quả cháu có hơi ốm (gầy) đấy! Tâm uống đầu cá viên (Mayocod, Sevensea), Biatone và Dianabol trong ít lâu cháu sẽ vừa ý.

2) Nên chích Bépanthène để giúp cho tóc mọc mau hơn.

THUY và THU HẢI (Sài Gòn)

Cháu tả không rõ nhưng vì cháu đang ở tuổi dậy thì nên chú đoán các mụn mặt của cháu chính là các mụn trứng cá. Nên rửa mặt bằng pH22 hay Savon Acnomel.

NGUYỄN VĂN NGỌC (Đà Nẵng)

Đúng như lời các người thân tuổi tác trong gia đình cháu khuyên bảo, ở tuổi cháu (12) tập tạ như vậy là quá sớm và có hại. Tốt nhất là bơi lội, chạy nhảy và đá bóng. Uống thêm đầu cá viên (Moruton) hay thuốc vôi như Calcigénoil để giúp cho sự tăng trưởng của bộ xương.

NGUYỄN THỊ KIM ANH (Sài Gòn)

Cháu hãy gắng hết sức tránh táo bón bằng cách ăn nhiều rau, tráng miệng bằng đu đủ, bột thịt, cá. Cử các đồ gia vị hạt tiêu, ớt. Rửa mặt bằng pH22, dung dịch Dénisoline, hay sà bông Dermacide, các mụn mặt sẽ lặn dần và cháu sẽ thấy yêu đời hơn.

KIM HOA (Gia Định)

1) Trí nhớ là một báu vật trời ban cho chúng ta và thay đổi tùy từng cá nhân. Tuy nhiên cũng có thuốc tăng cường trí nhớ như Gammalon Fort, Acide Glutamique, Tigrinan v.v... giúp cho người học trở mau thuộc bài hơn. Cháu thử dùng xem sao.

2) Học y khoa chỉ cốt chăm chỉ, kiên nhẫn, nếu lại có thêm trí nhớ xuất sắc nữa thì thật tuyệt cháu ạ.

mùa bướm bướm trắng • phù trầm

(Tiếp theo trang 29)

tên Hoàng nào đó, bây giờ hẳn đang đứng sốt ruột chờ đợi đầu đó bèn kia con dốc, bèn kia cây cầu trắng, đi đi lại lại, với vẻ bồn chồn, nóng nảy. Qua hai đứa con gái cùng những đối thoại lúc này, anh ta chắc là người rất nồng nhiệt đối với tình yêu : biết bao nhiêu lần hẹn hò và giận hờn cay đắng. Cứ quay lưng một tí cho thêm hương vị, rồi sẵn sàng quay lại cười nói với nhau. Giả tí như cuộc tình sông đuột từ đầu đến cuối như một đoạn thẳng giới hạn bởi hai điểm thì chẳng có gì để đáng nói hết, phải không ? Cứ gặp nhau lấy nhau sanh con đẻ cái rồi già rồi chết, thì ời buồn quá! Thành công một cách dễ dàng đâu có gì là sung sướng thú vị nữa. Trong tình yêu có gay go ngăn trở mới chứng tỏ được lòng chung thủy thật tình chứ. Tên Hoàng nào đó, bạn hãy cứ nồng nhiệt với tình yêu đi, nhưng nên nhớ rằng chỉ một tình yêu thôi đấy nhé, làng nhàng cô này cô nọ là đúng bị đánh đòn bằng một cái đá thật mạnh vào mông vắng tuốt xuống hố sâu đó, nghe chưa ?

Nắng lên sáng rực trên mái tòa của ngôi nhà lầu bèn kia sông, chói chang. Mặt nước vẫn gợn sóng những tiếng nước vỗ vào bờ đá nghe thật rõ. Người đàn bà với đứa bé đứng trú mưa ban này đã đi mất. Người đàn ông áo sơ mi sọc rằn xanh cũ đang loay hoay đạp chiếc xe Honda máy không nổ.

Tôi rời khỏi hàng hiên của khu phố. Mặt trời ở trên cao. Dọc con đường có con dốc lên chiếc cầu trắng ở phía xa, hai người con gái đã đi trở lại, người con gái tóc ngắn lờ lờ hẹn vì trời mưa hẳn đang bị hạch hỏi, tìm những lý do để thay câu trả lời, đầu óc.

Buổi tối, tôi ngủ ở nhà Dự. Nhà hẳn nằm sâu trong một ngõ hẻm, những con đường nhỏ quanh quẩn lại đây bùn sinh đi vấy đầy lên đôi dép và hai ống quần.

Dự đưa tay chỉ đám mía trồng trên sân trước đã dài lá :

— Trồng cho mấy thằng em, tụi nó cũng chẳng thích ăn gặm gì. Thích trồng để mỗi sáng ra xem nó mọc cao hơn hôm qua bao nhiêu phân, thay phiên nhau tưới nước chăm sóc, vậy thôi...

Tôi ngồi bệt trên chiếc ghế gỗ nhỏ thấp ngoài hiên, lơ đãng nhìn :

— Con nít vẫn vậy, vui sướng thật giản dị chẳng cần đòi hỏi lớn lao gì cả mà vẫn vui, vẫn sướng, những điều tầm thường...

— Con nít mà, tên nào hồng vậy.

Tôi rời khỏi chiếc ghế đi ra ngoài bờ rào kẽm gai nhìn xuống con mương nhỏ nước đen dơ bẩn lờ lờ chảy dọc theo đó : những chiếc lon sữa bò rỗng móp méo, những khúc củi mục, giấy vò từng cục lớn, rác rưởi. Sao tôi nhìn đâu cũng thấy màu đen. Tạo hóa làm ra nhiều thứ màu lắm cơ mà : xanh, đỏ, hồng, nâu...Mất tôi sao chỉ nhìn thấy màu đen, màu âm u và buồn nản quanh đời sống.

Dự vẫn quanh quần bên đám mía dài lá :

— Trông chúng đầu cũng được năm sáu tháng rồi, vậy mà bây giờ mình sắp đi, nghe như luyến tiếc gì đâu, những cây cỏ...

Tôi lại gần Dự :

— Sống ở chỗ nào, nhất là nơi sống từ bé tới lớn, biết bao nhiêu là kỷ niệm đã ở trong hồn mình, sao không luyến tiếc được khi rời xa đầu cây cỏ hay bất cứ vật vô tri vô giác nào khác, ít nhất nó cũng ghi đậm trong tim một kỷ niệm nào đó.

Giọng Dự nghe như khác lạ :

— Còn có những điều cần nói khác, mà mình vẫn chưa nói được.

— Điều gì ?

Dự nhìn tôi, lắc đầu.

Bóng tối bao phủ chung quanh. Tôi với Dự ngồi trước hiên trò chuyện đến khuya. Nhắc nhở lại thời tiểu học chung trường, những lần trốn học chung trường, những lần trốn học vào rạp ciné, đánh lộn đánh lạo với những thằng khác, rồi thời lèn trung học, những thay đổi, những tình cảm mới. Bây giờ thì tôi vẫn còn ngồi lại ghế trung học. Dự sắp vào lính. Trong giọng nói của kẻ sắp ra đi có gì mơ hồ như tiếng thở dài nuối tiếc. Tôi ngồi khoanh hai tay quanh đầu gối nhìn vô đầu con hẻm có ánh điện đường vàng vọt trên những bức tường loang lỗ dọc lối đi. Đêm với những ngôi nhà lup xup đóng cửa im lặng nom âm thấp trong một bề sâu lắng nặng. Không hiểu câu chuyện nói tới những điều gì tôi quên bẵng, chỉ nghe hần đánh nhẹ vào tay, tiếng hỏi nhỏ.

— Mà biết Nga không ?

— Nga A2 đó hả ?

— Ừ.

Dự im lặng một lát. Hình như hần đang đắn đo tìm một lời gì thích hợp để nói một cách tự nhiên.

— Đó là điều mà tao cần nói.

Gôi mỉm cười, nhưng biết là Dự không nhìn thấy vẻ cười của mình :

— Có viết thư chưa ?

— Chưa.

— Sao vậy ?

— Ít nhất cũng phải có một người trung gian để đưa cánh thư đầu tiên chớ.

— Ai ?

— Tao chọn mày.

— ...

— Sao ?

Tôi gật đầu bằng lòng sau một giây suy nghĩ. Kệ, cũng nên giúp hần một lần, người sắp dời bỏ nơi đây nhập vào một sinh hoạt có vẻ cứng rắn, kỷ luật chặt chẽ hơn, biết hần có tìm được sự thoải mái nào không trong

sinh hoạt đó. Thôi cầu chúc cho nhà người trước, những điều may mắn sẽ gặp vậy!

Tôi tỉnh dậy lúc trời đã rạng sáng. Dự còn ngủ. Tôi lặng lẽ bỏ ra về. Có một cái gì là lạ trên đường phố sáng nay. Màn áo trắng rợp đường, hình như là ngày khai trường của ngôi trường con gái có những cánh sứ trắng trước sân cờ rộng. Ngày khai giảng của một niên khóa mới hứa hẹn những tiếng guốc sẽ gõ vang đều trên mặt đường buổi sáng, buổi trưa, buổi chiều.

Lúc đi ngang qua ngôi nhà cô ngồi xám rêu phủ có bờ rào đâm bụi vây quanh, tôi bắt gặp người con gái mái tóc dài phủ vai cùng chiếc áo len xanh quen thuộc trên người, tay cầm chiếc cặp bự, tay còn lại loay hoay đóng chốt cổng. Hẳn nàng đi học, và ngôi trường nàng học là ngôi trường vừa khai giảng sáng hôm nay, ngày bắt đầu rợp những con bướm trắng, ngày đầu tiên mở hội.

Bây giờ có lẽ là tháng chín, như vậy trường tôi cũng đã gần khai giảng. Tháng chín: mùa khai trường, mùa bướm trắng, mùa tơ vương. Có biết bao nhiêu trái tim rộn ràng đập trong lồng ngực của tháng chín trở lại này. Nơi đôi mắt của đứa con gái long lanh và nơi đôi mắt của đứa con trai khờ dại bắt đầu nghe xốn xang, đổ ai nhìn thấy được.

PHÙ TRẦM

ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC
tác phẩm mới nhất của
HUỲNH PHAN ANH

**ĐI TÌM
TÁC PHẨM
VĂN CHƯƠNG**

TIỂU LUẬN/PHÊ BÌNH

*Cuốn sách thể hiện mối
đam mê của trọn một đời
người: đam mê văn chương,
chữ nghĩa.*

cửa trướng phía bên ngoài

truyện dài MAI THẢO

Đại không cảm thấy cần thiết phải trả lời câu nói ngờ ngẩn. Nó chống tay đứng lên, lưng thưng bước xuống thêm, ra cổng. Cổng mở, Đại thò đầu ra, nhìn về hai đầu phố, bồn chồn vì vẫn chưa thấy cái thân xác phục phịch của thằng Ban xuất hiện. Nhi đi ra theo. Giọng Nhi ngọt ngào, dỗ dành.

— Ở nhà với tao, đừng đi cầu.

Đại hất hàm :

— Ở nhà làm gì ?

Nhi làm một cử chỉ thân mật rất ít khi. Là nắm lấy tay Đại nắn nỉ :

— Bố với mẹ đi hết, tao ở nhà một mình, tao sợ.

— Đóng cửa lại.

— Vẫn sợ.

Cùng với câu nói, nỗi lo sợ đã hiện hình trong ánh mắt hoảng hốt. Nhi sợ thật. Thấy rõ. Sợ ở nhà một mình, sợ nhìn quanh không thấy ai. Nhi còn sợ nhiều thứ nữa. Sợ bóng tối, tiếng mưa lớn, tiếng gió gào. Đêm ngủ Nhi đòi đèn đèn sáng, nói tắt đèn, quỷ ma sẽ đầu đây. Để mặc Nhi ở nhà được không ? Đại đâm ra lẩn tránh. Nhớ một lần, cha mẹ có việc đi xa mấy ngày, phải nhờ một người có họ đến trông nhà dùm. Trước khi ra xe, cha nghiêm trang gọi Đại đến gần, nói cha đi vắng, Đại trở thành người đàn ông duy nhất thay cha đóng vai chủ nhà, có bồn phận phải che chở và bảo vệ chị. Lời cha dặn, nhớ lại. Thôi, câu cá tuần sau. Đại bước lên thêm, sách cần câu đưa cất vào trong nhà. Nhi mừng rỡ theo sau. Chưa bao giờ Nhi thấy Đại đáng yêu và dễ thương như vậy.

Hai đứa nhỏ trở lên phòng ngủ. Đó là một căn phòng xinh xắn, tuyền toang cái tuyền toang rất đáng yêu của thế giới trẻ con. Giường ngủ của Nhi kê gần cửa sổ ngó xuống vườn cỏ. Cửa Đại, sát cửa vào. Vị trí chỗ nằm

trong căn phòng đã là đầu đề cho một cuộc tranh dành kịch liệt gay cấn giữa hai chị em. Nhi và Đại cùng đòi phở diễn giấc ngủ ấu thơ gần cửa sổ. Chưa bay tới rừng Nhi và biển Đại những đám mây lãng mạn của dậy thì vào đời. Thiên nhiên tạo vật cũng chưa đến với cõi óc nhi đồng của hai chị em bằng những gợi cảm tinh tú. Chưa có cái chuyện một vầng trăng soi chung hai mái tóc lền kè. Cũng chưa có cái chuyện một giải nắng sớm gợi nhớ đến một tà áo yêu dấu. Nhưng lãng mạn chưa nhập mà thơ mộng thì đã khơi sẵn cái nguồn ngọt ngào, từ sơ sinh, trong rung động nhi đồng. Nhi và Đại cùng thích một thành cửa sổ mở rộng là vì vậy. Cùng yêu một giọng nắng sớm nhảy múa trên những bức rèm động gió, một ánh trăng xanh dịu dàng đọng lại ở một đầu giường, và sao dải ngọc trên trời đêm không bến bờ, và sương lan là là ngọn cỏ, đều là những tình yêu của Nhi và Đại, dấu chẳng biết tại sao yêu. Yêu. Như thế. Tự nhiên yêu. Yêu tự nhiên cái đẹp.

Căn phòng phơi bày cái cảnh tượng thân thuộc của mọi buổi sáng. Góc của Đại, quả bóng tròn, đôi giày bát kết, cái súng cao su gác ổi nằm bên cạnh cây kiểng gỗ sơn bạc, cây kiểng có từ ngày Đại há hốc mồm khoái thích trước những thế kiểng thần sầu của Khương Đại Vệ trên màn ảnh phim chưởng. Góc của Nhi, đàn bà, địu hiền hơn. Một con gấu, một con chó bóng. Năm bảy con cúp bể lớn nhỏ xếp hàng trên mặt cái bàn thấp, ở đó, chưa có sơn cho môi, phấn cho da như trong phòng ngủ mẹ, nhưng cũng đã có cái lược, cái gương cho mái tóc làm dáng mỗi buổi sáng đến trường.

Căn phòng thở ra sự sáng láng. Nhi thả con cúp bể ôm trên ngực xuống mặt đệm. Và nằm theo, xuống giường. Đại đi lại, tần ngần, cái miệng mở, dờ dẩn hơn bao giờ. Buổi sáng dài. Không biết làm gì. Hai chị em sống cái cảm giác bị người lớn bỏ rơi, lãng quên. Mái nhà yên tĩnh này, hai chị em cùng mơ hồ cảm thấy gió bão sắp nổi dậy. Làm cho thất lạc. Làm cho tan nát. Chỉ không biết gió bão bùng nổ lúc nào. Đến từ phương hướng nào.

Nhi thu hai đầu gối lên gần cằm. Con búp bê bị lật đi lật lại nhiều lần, trong những cử chỉ vờn oây lờ đặng. Mặt Nhi mơ màng buồn. Đại đan ngón tay vào nhau, sau gáy. Nó uồn ngực, chớp mắt, nhìn Nhi như nhìn một hình thù xa lạ. Thật xa dưới đường, tiếng xe cộ vang lên yếu ớt. Đại lại nghĩ đến chiếc xe hơi của cha. Đến cái cửa ga ra đóng kín. Cha đi, không tiếng, từ sáng sớm. Mẹ lặng lẽ ra khỏi nhà, lúc hai chị em cũng chưa thức dậy. Thăng Ban tới muộn. Luôi đi cầu hủy bỏ. Tôi đã là người lớn, thay cha vắng mặt là chủ gia đình? Thật sao? Chuyện gì kỳ cục vậy. Những cái móng tay dài, mẹ còn phải cắt cho. Gọi đầu cũng chưa biết đường gọi đầu. Đi giữa phố đông, cha còn phải dắt. Ban cho tôi cái chức người lớn. Người lớn là cái quái gì. Người lớn đi đâu hết? Một lát. Không khí nóng dần cùng buổi sáng muộn. Sự bất động dưng dần thành một nhà giam vô hình.

Nhi lên tiếng:

— Mẹ đi đâu?

Đại lắc đầu :

— Tao không biết.

Nhi trở mình, chép miệng :

— Mà cái gì cũng không biết hết vậy đó.

Đại nổi sùng :

— Mà biết hơn gì tao ?

Mọi lần, mấy câu đối đáp gay go này thừa đủ gày thành sóng gió giữa hai chị em tính tình sung khắc. Sóng gió đây là những cuộc đấu khẩu tay đôi, ở đó, cuối cùng bao giờ cũng là cơn gió lớn Nhi đè bẹp cơn sóng nhỏ Đại. Đàn bà muốn đời nhiều lời hơn đàn ông, cha từng bảo Đại nhiều lần như vậy, mười lần đấu lý cha thua mẹ cả mười lần, thằng Đại cãi không lại chị mày đâu, bọn đàn ông mình chịu thua đi cho xong. Đại không chịu thua. Xướng quảng trường. Vào cuộc đấu khẩu bờ rưng. Võ miệng Đại kém thật. Quanh đi quanh lại chỉ năm bảy đường quyền ngờ nghếch, làm thương, Đại phong ra chiêu thức nào, Nhi đều biết trước, hóa giải rồi phản kích tức khắc, dồn Đại mau chóng vào ngõ cụt. Mỗi lần như thế, Đại giận điên. Cái miệng há hốc. Cái mặt đỏ như. Nhưng cái vốn đấu khẩu đã cạn kiệt, Đại chẳng tìm được lời cay nghiệt đương cự được lâu dài với cái máy phát thanh Nhi liên chi hồi điệp. Một lần, hai chị em cãi nhau, và màn kết cục đã làm mẹ, làm trọng tài chứng kiến, phải cười bò.

Nhi quai mồm châu mỗ đánh vào đầu, tóc, mặt mũi Đại đủ cái xấu cái dở. Đại thộn mặt, bối rối trước trận pháo kích ào ạt. Mãi mãi rồi Đại mới ú ớ :

— Ủ tao như thế đấy. Còn mày, còn mày thì sao ?

Còn mày thì sao. Chân chưa. Hôm ấy, mẹ được một trận cười chảy nước mắt. Mẹ ôm lấy Đại, giữ đầu Đại giữa cái rãnh ngực thơm ấm của mẹ, nói Đại kém ăn kém nói quá trời, sau này hành nghề luật sư chắc thân chủ vào tù chật khăm. Sáng nay, Nhi lại muốn dồn ông em trai luật sư vào ngõ cụt một lần nữa. Đề khoáng thích khi, Đại bí đặc, chỉ còn biết phản công lảng sệt : « Còn mày thì sao ? » Nghĩ thế nào, Nhi lại thôi. Trong một hoạn nạn chung chưa thấy rõ dáng hình, nhưng đã linh cảm thấy gần gần, thóp thoáng, đưa chị lấm mồm chợt thấy yêu cái đứa em trai khờ dại. Hơn bao giờ. Yêu bằng thứ tình yêu chia sẻ, thật tình, của hai đứa nhỏ cùng một cảnh ngộ màu xám, cũng bị người lớn, đấm đuổi trong thăm kịch riêng tây, bỏ quên. Lần đầu tiên, Nhi thấy Đại như một cần thiết. Đại đã chẳng hủy bỏ buổi đi câu ở Khánh Hội để ở nhà cho Nhi đỡ sợ đó sao ?

Nhi đấu đũa :

— Đánh cá ngựa không ?

Đại lắc :

— Mày ăn gian, tao thua hoài, không đánh.

Nhi ngồi lên, ôm theo con cúp bé :

— Lần này, tao không ăn gian.

Cái bàn cá ngựa được mở nắp, đặt xuống sàn nhà. Nhi ngồi, hai đùi gối khếp, chân thu về sau, đã có cái lối ngồi chững chạc, kín đáo do mẹ chỉ bảo. Đại ngồi xôm, vẻ uể oải miễn cưỡng hiện rõ ra nét mặt. Con súc sắc cũ. Cũ cả sáu mặt của súc sắc. Những con ngựa cũ. Cũ từ ngựa trắng chưa ra khỏi chuồng đến ngựa đỏ đang phóng dần tới đích. Gieo được con sáu cũng thế, chẳng vui hơn khi gieo thành con một. Cho Nhi về chuồng cả bốn ngựa đỏ. Mặc cho ngựa trắng của Đại bị đá văng ra khỏi trường đua. Những tiếng gieo súc sắc đều đều, ném vào vùng im lặng trống không của một buổi sáng chủ nhật buồn, cái âm thanh lãn lác, tẻ nhạt.

chương hai

Dung đứng lặng sau tấm rèm cửa màu vàng nhạt. Nàng nhìn xuống lối đi trải đá xanh chạy dọc theo thềm cỏ, từ đầu cổng vào đến nhà chứa xe ở cuối đáy biệt thự. Cái nhìn của Dung là một chờ đợi. Một chờ đợi lặng lẽ, nhẫn nhục và buồn rầu. Nàng vừa nghe thấy tiếng giấy ở phòng bên cạnh. Tiếng giấy của Trinh, quen thuộc, thừ quen thuộc lâu bền, xâu nặng nhất, của Trinh cũng như là của nàng. Tiếng giấy đó nóng nẩy, giập dứ như nó đã như vậy, từ mấy tháng nay. Sau tiếng giấy là cái tiếng cọt giập dứ hơn của một cánh cửa đóng mạnh đến rung rinh khung cửa. Trinh đã ra khỏi phòng. Xuống thang. Sắp ra khỏi nhà. Sắp bỏ đi, đi trên một con đường xa lạ với Dung, phía bên kia một giòng sông cách biệt. Giòng sông in những bóng mây phớt hồng của một vòm trời hạnh phúc đã bay đi, về bên kia một triền núi quá khứ xanh lam, cho bây giờ là những lớp sóng tan vỡ dờn dấy tới một cửa biển chia rẽ.

Đèn qua, đèn phòng Trinh sáng suốt đêm. Đèn sáng như báo hiệu một hiện tượng lâm nguy đã có mặt thường xuyên dưới mái gia đình. Đèn phòng Dung cũng vậy. Chúng sáng thành hai giòng ánh sáng ngăn cách. Dung và Trinh đã ngủ riêng phòng sau cái đêm cái bình hoa, cái ly nước bị đập vỡ tan trên mặt sàn, hai chữ ly dị được lần đầu nói đến. Cuộc chung sống đã là cái tiếng động tàn bạo, rung rinh Dung vừa nghe thấy. Cửa một cánh cửa đóng xập lại. Mọi giải thích không còn nữa. Sống là tin, yêu. Trùng nhau thành một. Chẳng thể giải thích. Giải thích thế nào? Ly nước ngọt ngào đã đổ xuống. Bàn tay hàn gắn khéo léo nào cũng chẳng vớt lên được cho thành cái đầy nguyên của ly nước cũ. Cánh cửa đã đóng lại. Thôi, đường anh đường tôi.

Thêm một tiếng cánh cửa mở ra ở tầng dưới. Trinh hiện ra. Trinh mặc một bộ đồ lớn, màu xanh nhạt. Cà vạt đen. Mái tóc thẳng nếp, chững chạc, nghiêm chỉnh như bao giờ.

(Còn nữa)

ƯƠNG TÓC CỎ • ĐỔ THỊ HỒNG LIÊN

Tiếp theo trang 8)

— Có lẽ vậy An à. Lấy nhau chỉ còn là bốn phận mà thôi.

An thở dài :

— Nếu vậy An sẽ nghe lời má, có điều không yêu An không biết làm thế nào sống chung được.

— Miễn An đừng ghét là được. Đời sống hôn nhân có nhiều cái hay.

— An sợ nó lắm.

— An đừng quan trọng hóa vấn đề.

Th. nói chuyện như một người thật lớn. Có lúc An muốn bật cười mà cười không nổi. Xí, Th. trẻ con thấy mờ. Bất nạt An hoài.

An chả hiểu Th. đâu, An mệt rồi An chẳng thêm hiểu nữa. Th. đâu có yêu An, mà Th. yêu An thì An cũng không nên lấy người yêu. Lấy người không yêu hạnh phúc hơn mà Th. như đừng có làm ra vẻ người lớn với An. Th. nhóc lắm, Th. ngu lắm, nhưng mà Th. sung sướng quá Th. ơi.

Th. tối nay An lại nghe lại bản *Tóc mai sợi vẫn sợi dài*, buồn quá. Giờ này chắc Th. đang tha hồ quần với kỷ luật huấn luyện lính biển nhỉ. Bản nhạc ấy thì hay có một câu thôi. Hay mà dở ẹt. Kỳ ghê nhỉ. An mê một bài hát khác, bài mà Th. cũng thích, ừ, Th. chỉ hơi thích thôi chứ. Bài « Chiếc lá cuối cùng » ấy mà. Biết An ưa câu nào nhất không? *Ngày buồn lành cũng đưa chiều vào tối!* Đó, Th. thấy chưa, ngày nào cũng tận cùng bằng một buổi tối hết, vui hay buồn cũng vậy. An sắp sửa khóc đây. An phải cấm An khóc mới được. Vô duyên quá.

Th. à, vậy thì tình yêu giữa chúng mình là cái gì, hở?

ĐỔ THỊ HỒNG LIÊN

SÓNG MỚI 30B Phạm Ngũ Lão Sài Gòn II
ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC

VỀ YÊU HOA CÚC

- Những chuyện tình đẹp nhất thế giới
- Những chuyện tình đề đời của **DUYÊN ANH**
- Những chuyện tình sống mãi cùng trái đất

Một số bản giấy trắng giới hạn có chữ ký của tác giả bán tại tòa soạn Tuổi Ngọc

tuổi ngọc

và bạn ngọc

● **TRẦN CHUYỀN** (Bình Tuy) : Không còn số báo cũ nào ở tòa soạn cả, riêng số báo cháu hỏi thì đã hết từ lâu. Ừ, thì không nịnh, nghe được một lời khen đã mà lên tinh thần chút chút cũng có lý do lắm chứ nhỉ.

● **THẾ LINH** (Huế) : ACL là một nhà giáo, ở cùng xứ với Linh. Đúng thế, chỉ có trong văn nghệ mới có những cái tình thân đó. Bài vở của bạn tòa soạn đã nhận được cả. Có theo dõi mục Bài nhận được chứ ?

● **VƯƠNG HỮU THÁI** (BMT) : Bài gửi, tòa soạn chỉ thông báo cho biết là đã tới tòa soạn. Còn tình hình sức khỏe của bạn ra sao, không thể tiết lộ cho tất cả mọi người biết được, vì em biết như thế sẽ không tiện chút nào hết, cho tòa soạn và cho người viết. Nghĩa là chỉ có vấn đề thấy bài của mình đã đăng thôi.

● **THƯƠNG MẾN** (Gia Định) : Đây là thư cũ, đã mấy tháng rồi mới đọc tới. Thôi, bây giờ xếp lại chuyện ấy, kể cả chuyện cháu thấy bài của mình gửi cho TN lại được đem đăng ở một tờ báo khác. Sẽ không bao giờ có những trường hợp tương tự xảy ra nữa. Cảm ơn cháu đã lo lắng nhiều cho TN.

● **FANH ƯƠNG** (Saigòn) : Học trò ai cũng có quyền hãnh diện về trường mình và những kẻ khác, họ nhắc tới rồi so sánh là ta có quyền bõ môi bảo họ : Xí xọn. Xong rồi thôi, trách gì tới ông thi sĩ tài hoa ấy nữa. Họ là thời tiết, rung động theo thời tiết thay đổi mà.

● **HỒ THỊ NGUYỆT THẠNH** (Tam kỳ) : Kệ cho thiên hạ bắt chước cháu ạ. Cái gì của TN thì nó vẫn là TN. Thiên hạ có bắt chước được cũng là dẫm lại bước sau. TN sẽ luôn luôn đổi mới, sẽ luôn luôn chạy. Chờ bài của cháu.

● **THU THỦY** (?) (Saigòn) : Không biết do tên cháu qua chữ ký có đúng không. Chuy làm cháu ấy này ấy chắc là do một sự nhầm lẫn. Và nó qua rồi đừng để ý đến nữa cả. Tuổi Ngọc làm việc trên « lâu ». Dưới nó là tòa soạn báo Văn đấy.

● **ĐỒNG HƯƠNG** : Em coi bộ ưa rí đón kỹ quá. Các bài gửi về nhiều, dĩ nhiên phải đọc lâu. Nếu đợi lâu quá thì người g về nhiều, bộn phận nghĩ rằng hẳn (bài của mình) mà) không được khỏe khoắn. Đừng bắt anh nói câu « rất tiếc ». Sự là

● **HỒNG MY** (Gia Định) và **LÂM TUYẾN LAN** (Vũ: 3 Tàu) : Qua rồi cơn khốn khổ. Cảm ơn sự hưởng ứng của các em. TN sống khoẻ, sống khỏe mạnh từ hôm qua nó đã... vất gậy mà đi.

DI XUÂN LIÊU (Bạc Liêu) : Đừng trách tôi nghiệp. Trang báo nhỏ, nay cố gắng xếp chữ nhỏ để thêm chữ, cháu hiểu chứ TN và BN cũng chỉ có giới hạn dù thư hà núi, luật văn tất vẫn còn phải áp dụng dài, dù không ai muốn tí nào.

● **HUY MINH** (Đà Lạt) : Bắt đầu một đời sống mới mà đời sống ấy có một chút nghệ thuật và thoải mái thì đỡ rồi. Giáo sư Việt Nam sắp có một nhà giáo dạy tư tâm chức nghiệp là em.

● **BẢO HOÀNG KHÁNH NAM** (Qui Nhơn) : Ai nói với cháu thế ? Có nhiều người viết bài cho Tuổi Ngọc rất nhiều lần nhưng chưa hề biết mặt mũi ra sao và ngược lại. Và bài hay thì đăng chứ cần chi phải người nổi tiếng

● **T. HÀ** (ĐK) : Trả lời thư hợp lẽ, một lý do ngoài ý muốn. Cái tái bút của cháu lạ lắm. Mục đó bị bỏ đi thôi theo